Ára: egy és fél dinár

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam | Szubotica, KEDD 1923. augusztus 7. | 211. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10
Előfizetési ár negyedévre 135 dinár
SZERKESZTŐSÉG: Kraljа Alexandra-ulica 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kraljа Alexandra-ulica 1 (Leibach-palota)

Az analógiák tanusága

Az események aktualitása elmulhatik a muló nappal, de az események jelentősége nem. A zagrebi nagy kémkedési pör egy szélhámos lány elleni birói eljárássá zsugorodik össze: de minél többet veszit ennek a pörnek büntetőjogi fontossága, annál szélesebbre tágul és mélyebbre gyökerezik az a tanulság, aminek levonására alkalmat ad.

Rendkivüli apparatussal indult meg az eljárás. Sokat sejttető kommünikék adták tudtul, hogy egy hatalmas kémszervezet szálai jutottak a rendőrség kezébe s ezekbe szálakba fönnakadhat mindenki, aki a horvát megyék kormányzatával nincs megelégedve. Gondoskodtak arról, hogy a kihallgatásokból egyes mondattöredékek nyilvánosságra kerüljenek, lehetőleg olyanok, melyeket a fantázia s a politikai elfogultság könnyen egészithet ki kompromittáló váddá. A külföldről hazahozattak egy üldözött politikust s azt mondják, az amnesztiáért olyan módon kellett megfizetni, hogy bizonyitékokhoz jusson a hazaárulás vádja. Mindez addig tartott igy, amig politikai hatóságok az eljárás módjára és menetére befolyást gyakorolhattak. Amikor birói kézbe kerültek az akták, a vádlottak legnagyobb része ellen az eljárás is megszünt.

Ez eljárás külsőségei, tendenciája s a politikai törekvéseknek a jogszolgáltatás területén próbálkozása meglepő hasonlóságot teremt azzal a monstre felségárulási perrel, amelynek 1908-ban a Pribicsevicsek voltak az elsőrendü vádlottjai.

Azt a pört is politikai szempontok irányitották, annak a pörnek az volt be nem vallott célja, hogy az akkori rezsim politikai ellenfeleit kompromittálják vele — és van-e biztosabb kompromittálás, mint 10—15 évi börtön? — akkor is politikai célokra használták ki az eljárás adatait s hogy az analógia tökéletesebb legyen: akkor is idegenből bünbocsánattal hozták haza a pör korona tanuját.

Mi most nem mondunk mást, csak azt, amit előttünk ennek a pörnek nagyszabásu védőbeszédei elmondotttak. Azok a védők, a kiknek sorából azóta már politikai nagyságok, nemzetgyülési elnökök kerültek ki s akik közül egyesek annak a politikának s annak a rendszernek váltak támogatóivá, amelynek elitélésére megdönthetetlen igazságu szavakat mondottak a védő asztal mellől.

Ez a két pör csak két szembetünő jelenség az eseteknek légiójából, melyek nem a jellegzetességeknek, de a *rendszernek* analógiáját megteremtik. Ki nem veszi észre, hogy azok a lappangó és nyilt kémkedési vádak, amelyek hol merőben alaptalanul, hol koholt bizonyitékok alapján bejárják az ország sajtóját, nyugtalanitják az ország népének százezreit, megmérgezik a közszellemet s a türelmetlenség örökégő korlátjait emelik fel az ország népei között, — terhes örökségei csupán annak a kormányzati és rendészeti szellemnek, mely botorul és rövidlátóan azt hitte, hogy a jogok megadása s a törvényes igények kielégitése nélkül fegyverrel, erőszakkal és az állam büntető hatalmával kell mitigálni a szocális és nemzeti elégedetlenséget. Betyárokból lesznek a legjobb pandurok, üldözöttekből a legjobb üldözők s elnyomottokból a leghozzáértőbb elnyomók. Érvényesülésük szerencse patkóját sokan azon a politikai tőkén kovácsolják, amelyen a régi világban a kezükre forrasztott bilincsek készültek.

Az uralmonlevők között az uralom s a jognélküliek között a jogtalanság sokkal tökéletesebb hasonlóságot, pontosabb megegyezést teremt, mint amilyen egység létrehozására az egy nemzetiséghez, egy társadalmi osztályhoz, egy fajhoz, egy valláshoz való tartozás képes. Akik a birói székben ülnek, egyformán itélkeznek s egyformán védik társadalmi osztályuk vagy nemzetiségük jogait. A börtön és az üldözés csak az üldözötteknek s a vádlottaknak szolgál tanulságul. Örök fátum, hogy a vádlottak sorsából nem tanul a biró s az üldözöttek keservéből sohasem tanul az üldöző.

Elbocsátják a magyar és német nemzetiségü vasutasokat

Nyugdijazták a volt osztrák-magyar tisztek nagy részét

A parlament szünetel, a kormány rekonstrukciója megtörtént, Pasics miniszterelnök és a miniszterek egy része elutazott Beogradból. Az ilyen politikai szünetet a kormány és a pártok rendszerint csak a folyó ügyek elintézésére, a restanciák feldolgozására és a parlament uj ülésszakának előkészitésére szokták felhasználni és tartózkodnak lényegbevágó intézkedések elrendelésétől.

Jankovics Velizár közlekedésügyi miniszter, aki szombat óta Pasics miniszterelnököt is helyettesiti, ugy látszik, az itthon maradt csonka kabinet élén nem zárkózik el a nagy horderejü intézkedések megtételétől.

A Délivasut szlovéniai és horvátországi vonalain beállott huszonnégyórás sztrájkról — mint Beogradból jelentik — a vizsgálat megállapitotta, hogy *a munkabeszüntetésnek kizárólag gazdasági jellege volt és nincs semmi politikai háttere.* Ennek ellenére a közlekedésügyi miniszterium politikai tőkét akar kovácsolni a sztrájkból, amely elsősorban a nemzetiségek ellen irányul.

Ez a tendencia már megnyilvánult akkor amikor a sztrájkot megelőző csütörtök délutáni minisztertanácson *Jankovics* közlekedésügyi miniszter a zagrebi sztrájk előkészületekkel kapcsolatban azt jelentette a kormánynak, hogy a *Délivasut alkalmazottaival együtt a vajdasági vasutasok is sztrájkra készülnek.* Ez az információ azonban, — amint a vajdasági vasuti forgalom zavartalanságából kiderült — *teljesen téves volt,* annál inkább, mert mint már akkor megbizható helyről értesültünk, — a vajdasági — suboticai — vasut igazgatóság alkalmazottai körében *még a sztrájk gondolata sem merült fel.* A következményekből kiderült, hogy az, aki miniszternek ezt a hamis információt adta, arra törekedett, hogy a Vajdaság területén működő vasutasokat — akik között nagy számban vannak magyarok — a kormány szemében kompromittálja. A közlekedésügyi miniszter ama már közölt kijelentése, amellyel összefüggés keres a délivasuti és a magyarországi sztrájkok között, szintén arra enged következtetni, hogy a horvátországi s szlovéniai sztrájknak politikai jelleget akar a miniszter adni.

E törekvések célja most megállapitható abból a beogradi jelentésből, amely szerint

a közlekedésügyi miniszter a Délivasuton kitört sztrájkot fel akarja használni a vasutasok létszámának csökkentésére. Jankovics miniszter hir szerint elsősorban a magyar és német nemzetiségü vasuti alkalmazottakat és tisztviselőket akarja elbocsátani a szolgálatból.

Az erről szóló ukáz a közlekedésügyi miniszteriumban már kidolgozás alatt van.

Elbocsátott volt osztrák-magyar tisztek

Beogradból jelentik: Sándor király hétfőn aláirta a hadügyminiszterium rendeletét, amelyben *nagyszámu volt osztrák-magyar tisztet fölmentenek a katonai szolgálattól és nyugdijazzák őket.*

A hadügyminiszterium intézkedése, hir szerint, nagy visszatetszést keltett a volt monarchia területéről a parlamentbe küldött képviselők körében pártkülönbség nélkül és a nyugdijazások miatt heves támadásra készülnek a hadügyminiszter ellen.

A karlsbádi találkozás

Pasics miniszterelnök vasárnap elutazik Beogradból és először Bledbe fog menni, ahol két napig a királynál tartózkodik. Pasics Bledből Karlsbadba utazik, ahol *Masaryk*-kal és *Bratianu* román miniszterelnökkel fog találkozni. Megbizható helyről nyert értesülések szerint az összejövetelt a szinajai konferencia folytatásának lehet tekinteni és ez alkalommal kizárólag a kisántántnak Magyarországgal szembeni magatartásáról tárgyalnak. Ebből az alkalomból kifolyólag Beogradban illetékes helyeken *megcáfolják azokat a hireket, hogy Nincsics külügyminiszter a szinajai konferencián agressziv magatartást tanusitott Magyarországgal szemben* és kijelentik, hogy a konferencián a kisántánt hangulata nagyon kedvező volt a magyar ügyben.

Bukarestből jelentik: Bratianu román miniszterelnök hétfőn Karlsbadba utazott, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni. Karlsbadban bevárja Pasics miniszterelnököt is, aki a napokban fog oda utazni.

Nincsics külügyminiszter Párisba utazik

Nincsics külügyminiszter hétfőn este Bledbe utazott, ahol pár napi ottartózkodása alatt Pasics miniszterelnökkel megtárgyalja a külügyi kérdéseket. Bledből Párisba megy a külügyminiszter, onnan pedig Genfbe, a népszövetség ülésére. Párisban Nincsics a vezető francia politikusokat meg akarja nyerni a szinajai konferencia azon határozatának, hogy a népszövetség tanácsában Nincsics képviselje a kisantant érdekeit.

A külügyminiszter a fiumei kérdésről

Nincsics külügyminiszter elutazása előtt a fiumei kérdésről nyilatkozott egy olasz ujságiró előtt. Kijelentette, hogy annak ellenére, hogy a jugoszláv-olasz paritásos bizottság első ülésén sulyos incidens támadt a két ország delegátusai között, bizik abban, hogy a fiumei kérdést mindkét állam teljes megelégedésére a legrövidebb időn belül megoldják.

A Rómában tárgyaló jugoszláv paritásos bizottság elnökétől hétfőn egyébként távirat érkezett dr. Ligartner, a fiumei kérdés külügyminisztériumi szakértője részére, akit sürgősen felkér, hogy utazzon Rómába. Ligartner meghivása összefüggésben van a paritásos bizottságban legutóbb felmerült ellentétekkel.

Ujabb rendelet ujabb adófizetés

Kiknek kell vagyon és jövedem-adót fizetni?

A szuboticai adófizető polgárok egy részének ismét kellemetlen meglepetést szerzett az a pénzügyminiszteri rendelet, amely vasárnap érkezett meg a szuboticai városi adóhivatalhoz. A rendelet, mely eredetileg a kerületi pénzügyigazgatósághoz jött és átirat kisméretében küldték át az adóhivatalhoz, arról szól, hogy *mindazok az adófizető polgárok, akik eddig még nem fizettek vagyon és jövedelem adót, amennyiben vagyonuk már meghaladja az ötvenezer dinárt és jövedelmük az évi tizezer dinárt, kötelesek adóvallomásukat záros határidőn belül a városi adóhivatalnál benyujtani.*

A városi adóhivatal a rendelet értelmében felszólítja azokat, akikre a rendelet vonatkozik, hogy augusztus 31-ig készitsék el adóvallomásukat vagyonukról és jövedelmükről.

Az uj adóvallomási iveket a pénzügyigazgatóság fogja felülvizsgálni, ott fogják azt is ellenőrizni, hogy vannak-e olyanok, akik a rendelet értelmében vagyonuk és jövedelmük alapján kötelesek lennének vagyon és jövedelemadót fizetni, azonban az adóiveket a megjelölt határidőn belül nem nyujtják be.

A mulasztók ellen a legnagyobb szigorusággal fog eljárni a pénzügyigazgatóság.

Esperantó mise a zagrebi Szent Márk templomban

Az első jugoszláv Esperantó Liga megalakulása

Most zajlott le Zagrebban az első jugoszláv esperantó-kongresszus, mintegy háromszáz, az ország különböző részeiből érkezett delegátus részvételével.

Az esperantó-nyelv terjedése az utolsó esztendőkben tekintélyes méreteket öltött. Európa minden országában elfogadták e nemzetközi nyelvnek, tanitását, terjedését elősegitették mindenütt, majdnem valamennyi állam kormánya anyagi segélyben részesiti az esperantó szövetségeket és a legtöbb külföldi iskolákban rendes tantárgyként tanulják. Amerikai, angol német, olasz és francia nagykereskedők, gyárosok esperantó levelezőket alkalmaznak és üzleti érintkezéseiket esperantó nyelven folytatják le. Jugoszlávia maradt sorban az utolsónak az esperantó liga megalakitásában, bár itt már különösen az uj területeken, 1914 előtt is sok hive volt az esperantónak.

Az első országos kongresszus diszes keretek között folyt le. Az állomáson a hatóságok megbizottai várták a kiküldötteket, a zagrebi esperantisták nagy zöld esperantó lobogóval tisztelegtek a vendégek előtt és a várost a kongresszus tartamára fellobogózták. Szombat este ismerkedési estély volt és másnap délelőtt *a zagrebi Szent Márk templomban esperantó-misét és prédikációt tartottak.* A prédikáció után az egyik esperantista muzsikus *az oltár előtt hegedüszólót játszott egy másik delegátus orgonakiséretével* és az énekkar *esperantóul* egyházi dalokat énekelt.

A kongresszuson több fontos határozatot hoztak. A délutáni ülést az uj elnök, dr. I. *Donac* nyitotta meg. Fiuméből két olasz és Bulgáriából több bolgár delegátus is érkezett, *ezeket azonban a határon feltartóztatták* és egynek kivételével valamennyit *visszavitték* a bolgár határra.

Dr. *Marnizzi* delegátus előterjesztése után megalakult az első jugoszláviai esperantó liga. Elhatározták, hogy kapcsolatot teremtenek a többi európai esperantó ligákkal. Bejelentette az elnök, hogy a hadügyminiszter engedélyezte az esperantónak a hadsereg közötti terjesztését és az állam 50 % vasuti engedményt adott részükre. A kongresszus tagjai megállapodtak abban, hogy legközelebb Splitben tartanak kongresszust, ahonnan elmennek *a nürnbergi világkongresszusra.* Végül felolvasták *Szovjetoroszország üdvözlő-táviratát,* amit üdvözlő-táviratt al viszonoztak.

Bombát dobtak a francia katonákra

Négy francia katona és három német polgár megsebesült

A Havas-ügynökség jelentése szerint Stahlhofenben őrségváltáskor bombát dobtak a francia katonákra. *A bomba két katonát, egy asszonyt és egy gyermeket megsebesitett.* A robbanás után elfogtak egy német diákot, akinél megmotozásakor gránátalkatrészeket találtak. Kihallgatása alkalmával a diák tagadta, hogy ő dobta a bombát.

Ujabb jelentés szerint a bombamerényletnél *négy francia katona és három polgári személy sebesült meg,* akik közül kettőt sulyos sebével a kórházba szállitottak.

A megszálló katonai parancsnokság rendeletére *letartóztatták Stahlhofen rendőrfőnökét, a merénylettel gyanusitott német diák apját és testvéreit.* Ezen kivül őrizetbe vettek több nacionalista-vezetőt. A városban *korai zárórát rendeltek el és a polgárok szabad mozgását korlátozták.*

A párisi lapok — mint a Havas jelenti — felháborodás hangján irnak a stahlhofeni bombamerényletről és követelik, hogy a kormány olyan retorziókat alkalmazzon, *hogy hosszu időre elvegye a kedvét a németeknek hasonló merényletek elkövetésétől.*

Jugoszláv-magyar szövetséget terveznek az ébredő magyarok

A Nép cikke a megegyezés feltételeiről

Budapesről jelentik: A jobboldali szélsőséges elemek, akik idáig a leghangosabb ellenségei voltak minden olyan tervnek, amely Magyarországnak az utódállamokkal való megegyezésére vonatkozott és akik eddig egyformán hazaárulónak bélyegezték ugy a parlamenti s parlamenten kivüli ellenzéket, mint a magyar kormányt, ha csak hangoztatni merte ilyen megegyezés szükségességét, ezek a jobboldali szélsőséges elemek *kiadták most a jugoszláv orientáció jelszavát.* Mindenesetre *örvendetes,* hogy a fajvédőtábor és az Ébredő Magyarok Egyesülete — miután mostanáig a legártalmasabb agitációval akadályozott meg minden közeledési törekvést — jobb belátásra tért és hajlandó végre felismerni atz a tényt, hogy Magyarország nem állhat meg elszigetelten a környékező államok között. Sajnos, az ébredők kezdeményezése ennél a felismerésnél többet nem is jelent, mert teljesen valószinütlen, hogy alkalmasak lennének bárminő megegyezés létrehozására azok a feltételek, amelyekhez *A Nép* — az ébredők hivatalos lapja — ilyen megegyezés megvalósulását füzi. *A Nép,* amelynek *Benárd* Ágoston fajvédő képviselő a lapvezére, belső munkatársai között pedig ott ülnek *Lendvai* (Lehner) István és *Zsirkay* János ébredő képviselők, egyik legutóbbi számában ugyanis nagy feltünést keltő cikket irt *Magyarországnak Jugoszláviával való megegyezéséről, illetőleg szövetségéről;* a cikket a lap mint »egy előkelő politikus« nyilatkozatát közli. Minthogy a fajvédők jugoszláv szakértője és egyben »legelőkelőbb politikusa« *Gömbös* Gyula, *a Károlyi-kormány egykori zagrebi követe,* aki egyizben már erősen dolgozott *jugoszláv—magyar personál-unió létrehozatalán,* valószinü, hogy tőle származik a nyilatkozat, amely kivonatosan a következőképpen hangzik:

— Az utódállamok vezető államférfiai közül kétségtelenül *Pasics* miniszterelnök a legkiválóbb; gyakorlatias esze, széleskörü tapasztalatai, ritka emberismerete s páratlan munkabirása őt jelölték ki az utódállamok politikai vezérévé. Egyideig nem foglalhatta el a képességei alapján az őt megillető helyet. Az ügyes Take *Jonescu,* majd a fiatal, mozgékony *Benes* értékükön felül álló szerephez jutottak az utódállamok külpolitikájának irányitásában. Pasics hallgatott, rendezte nagyranőtt hazáját — és várt. Szerb álmai között igazában sohse szerepelt a Délvidék meghóditása. Tudta, hogy a Duna-vonaltól északra eső szerb kisebbségü terület, mely elválaszthatatlan része a magyar medencéknek, se katonailag, se politikailag nem tartható. A legkisebb külpolitikai bonyodalom esetén visszatér természetes politikai és földrajzi bázisához s kárba vész minden vér- és pénzáldozat, melyet érte hoznak. Ha egyelőre mégis megszállotta a szabadka—ujvidéki vonalat, az kétségtelenül vérmes honfitársai vágyainak kielégitésére s egy jó zálog biztositására történt. Pasics azonban egy perccel se óhajtja tovább tartani a Vajdaságot, mint ameddig azt veszélytelenül birtokolhatja. Ez a veszély bekövetkezett már Szerbia számára. Románia ismételten éreztette, hogy a tervbe vett balkáni szláv konföderációnak gondolatától is idegenkedik. Sztambulinszkyval szemben, aki Beográdnak kezes eszköze volt és szivesen szállást készitett volna Boris trónján Sándor szerb királynak, Románia palástolatlan gyülöletet táplált. A bolgár miniszterelnök bukása sehol se keltett olyan őszinte örömet, mint Bukarestben, ahol mérlegelni tudják a készülő balkáni szláv államszövetség jelentőségét. Sándort Bukarest szivesen hálóba fonja, Pasicsot pedig, a mindig aktiv, teljes energiáju, de exkluziv szerb államférfiut, még szivesebben buktatja meg. Pasics jól tudja, hogy Bukarest ellensége, Szófia csöppet se barátja, Róma pedig, az éber nagyhatalom, gondosan ellenőrzi tetteit és terveit. Athéntől Szerbia mit sem remélhet, Magyarország pedig porig alázottan is tulságosan közeli és tulságosan veszedelmes szomszéd. Ha Beográdnak sikerül is Radicsal és Koroseccel megegyeznie, nem üzheti el a szerb égen gyülemlő felleget. S a lausannei konferencia óta a vészfelhők igen megsokasodtak. Kemal pasa hamarosan bevonul Konstantinápolyba s a török tüzérség néhány nap multva Drinápoly vonalán áll.

Szerbia most bocsátotta felénk az első békegalambot. A *Vreme*-ben, a harcos Szerbia szócsövében, a magyarokkal szemben udvarias cikk jelent meg, talán az első a lap fennállása óta. Figyelmezteti a magyarságot, hogy az Európában megjelent török ellen a XIV. században egyesült erővel vonult fel a magyar és szerb nemzet. Figyelmeztet későbbi visszavonulásunk inditókára: a bécsi intrikára. Ugy találja, hogy *számos pontban találkozik Budapest és Beograd érdeke* s a szerb és magyar nép meg tudná egymást érteni, ahogy a vegyes lakosságu Délvidék nap-nap után mutatja.

Igen természetes, hogy Budapesten nem veszik látatlanba a békegalambot. Örvendünk, hogy egyszer higgadtabb szót is hallunk, nemcsak a gyülölet kiáltását. A történelmi előzményekre inkább fátyolt boritanánk, mintsem hogy nagyon szellőztessük azokat. Tulontul sok a friss, fájó emlékezés, hogysem szivesen foglalkoznánk a részletekkel. Szerbia gyakrabban állott a félhold, mint Magyarország Máriás-lobogója alá, Bécsnek pedig mindig inkább hitt, mint Rákóczi Ferenc, vagy Kossuth jóindulatu szavának. Egy azonban bizonyos: magunk is katona-nemzet lévén, *megbecsüljük a szerb nép katonai erényeit, tiszteljük szép családi életét, szorgalmát s értékeljük kereskedő vénáját. Barátságunkat nem kináljuk fel, annak nagy ára van. Barátságot csak közös kultura, közös vérmérséklet, közös érdekek, vágyak és remények nevelhetnek.* Ha barátok nem is, becsületes, megértő szomszédok könnyen lehetünk. Beográdon multik, mennyiben teljesiti feltételeinket, melyeket a páduai fegyverszüneti szerződés szellemében fogalmazunk meg. Ezek a feltételek:

1. A jugoszláv állam haladéktalanul szabadonbocsátja s hazaszállitja a magyar politikai foglyokat.

2. A gyékényes—fiumei forgalom teljesen felszabadul Magyarország számára.

3. A jugoszláv állam kiüriti Baranya, Bács-Bodrog és Torontál vármegyék okkupált részeit. *A katonai kiürités nyolc nap alatt befejezendő.* A kiürités folyamán a vasuti, posta, távíró, közigazgatási és kulturális berendezés sértetlenül a helyszinen hagyandó. A polgári lakosság, mely teljes politikai amnesztiában részesül a magyar állam részéről, helyén marad. A polgári és katonai közigazgatást átveszik a magyar hatóságok.

4. A jugoszláv katonai erők visszavonandók a monarchia régi déli határai mögé. *A kiüritett Horvát-Szlavonországba és Boszniába magyar csendőrzászlóaljak vonulnak a rend biztositására.*

5. Hercegovina egy *semleges külföldi bizottság ellenőrzése alatt dönt afelől, hogy Szerbiához óhajt-e csatlakozni?* Montenegró visszanyeri független államiságát. *Dalmácia Boszniával, s Horvát-Szlavonországgal, mint teljes autonómiával biró társországok visszakerülnek Szent István koronájának önhatósága alá,* melyhez százados történeti jogon tartoznak. *Szlovénia népszavazással dönt sorsa felől.*

6. Magyarország jókarban visszakapja azon gördülő vasuti anyagot, mely a trianoni szerződés értelmében Jugoszlávia birtokába jutott.

7. Az államadósságok rendezésére vegyes pénzügyi bizottság ül össze a két állam képviselőiből.

8. *A jóvátételi szállitások aranykoronában visszatéritendők.*

Ezzel szemben *Szerbiának nem lesz oka megbánni,* ha Magyarország tisztességében, lojalitásában, becsületes szomszédságában megbizik.

Az előkelő ébredő politikus, mint nyilatkozatából megállapitható, nem helyezkedik arra az alapra, — amely nélkül pedig megegyezés el sem képzelhető — hogy *a két országnak kölcsönös érdeke a megegyezés,* hanem ugy tünteti fel a helyzetet, mintha csak Jugoszláviára nézve jelentene előnyt, ha Magyarországgal szövetségre léphetne. Kétségtelen, hogy Jugoszláviának — valamint az egész kisántántnak — komoly érdekei füződnek ahhoz, hogy megszünjék végre a mai tarthatatlan állapot, azonban a kisántánt politikusok nagyon is tisztában vannak azzal, hogy Magyarországnak is létérdeke a megegyezés. Ilyen helyzetben nem valószinü, hogy — a jelen esetben — Jugoszlávia hajlandó lenne sok engedményre, rá nézve sulyosnál sulyosabb áldozatokra és ennek fe-

jében mást ne követelne annál a kijelentésnél, hogy »Szerbiának nem lesz oka megbánni . . .« A magyar politikus, akinek nyilatkozatai *A Nép* közli, nem látja tisztán Jugoszlávia helyzetét. A *Vreme* barátságoshangu cikke a magyarokról nem jelent még mindent, — a vajdasági magyarság már megtanulta megismerni azt a különbséget, amely a beográdi sajtó barátságos hangu cikkei és a politikai realitások között fennáll — és amiért a *Vreme* cikket ir arról, hogy pár száz évvel ezelőtt a magyarok és szerbek együtt küzdöttek a török ellen, azért a ma élő jugoszláv politikusok még nem tartják szükségesnek olyan feltételeket elfogadni, mint amilyeneket *A Nép* megszab. A jugoszláv—magyar megegyezés megteremtése elsősorban a két kormány feladata és nem különböző társadalmi egyesületek feladata, az ébredők részéről mégis helyes dolog lenne, ha *nem nehezitenék meg a magyar kormány helyzetét* olyan *maximális* feltételek előtérbe állitásával, amelyek csak arra alkalmasak, hogy a jugoszláv politikusokat eleve bizalmatlanokká tegyék minden közeledési akcióval szemben és nem hátráltatnák annak bekövetkezését, hogy Jugoszlávia végre teljesitse a magyar kormány elérhető kivánságait a jugoszláv feltételek teljesitése fejében. Addig, amig az intézkedésre jogosult államférfiak nem látnak hozzá e nehéz, de kikerülhetetlen probléma megoldásához, attól lehet tartani, hogy az ébredők vérmes reményei a várakozások fölcsigázásával csak a megegyezést teszik nehézzé. A magyar kormány hivatalosan a Millerand-féle kisérőlevél kiitásainál nem igényelt többet; ezek a területi követelések arra alkalmasak, hogy, nem is a megegyezést, de a megegyezést célzó tárgyalások megtartását is meghiusitsák.

Amerika uj jóvátételi tervezete

Francia belga akció Baldwin ellen

Berlinből jelentik: A berlini politikai körök véleménye szerint a közeljövő Németországra nagyon mozgalmasnak igérkezik. *Löbe*, a birodalmi gyülés elnöke, a szociáldemokratapárt nagygyülésén beszédet mondott. Beszédében kijelentette, hogy a szociáldemokratáknak egyik legfontosabb kivánsága az, hogy a német kormány megegyezésre jusson a franciákkal. A megegyezés elérésére a párt elhatározta, hogy sürgetni fogja a francia kormánnyal való tárgyalások megkezdését.

Németország az egyetlen háborus adós, az Unió az egyetlen hitelező

Párisból jelentik: A *Newyork Herald* legutóbbi számában nyilvánosságra hozza a vatikáni jóvátételi tervezetet, amelyet Mac *Comick* amerikai szenátor római tartózkodása alkalmával *Gaspari* biborossal kidolgozott. *A tervezet szerint az érdekelt államok valamenynyien elkészitik háborus adósságaik mérlegét, olyképpen, hogy egy adós legyen — Németország és egy hitelező — az Unió. Az Unió azután meg fogja határozni a fizetési feltételeket, amelyeket a német birodalomtól megkiván és amelyeket a német kormánynak el kell fogadnia.*

Londonból jelentik: A london politikai körök Belgiumnak kritikus napokat jósolnak. A nemrégen lefolyt jóvátételi vita nem hozott sikert a kormánynak. A külpolitikai bonyodalmakat ma már belpolitikai komplikációk is tetézik. A kormányon levő franciabarát miniszterek szembehelyezkednek Baldwinnal, akiről azt tartják, hogy politikájával kudarcot vallott.

Anglia meghátrál a szövetségesek előtt

A *Daily Cronicle* szerint az angol kormány végleg lemondott arról, hogy külön választ intézzen Németországhoz. Az angol kormánykörökben győzött az a felfogás, hogy Angliának nem szabad feláldozni a szövetségesek barátságát és nem szabad megkockáztatni az önálló jegyzékkel azt, hogy Anglia teljesen egyedül maradjon. Ilyen körülmények mellett — irja a lap — a jóvátétel rendezése egyébként sem vezetne eredményre, mert a jóvátételi kérdést csak a szövetségesek együttesen tudják véglegesen elintézni. Sem Angliának, sem Németországnak nem volna abból semmi haszna, ha Anglia eserbenhagyná a szövetségeseket.

A magyar kormány a fajvédők ellen

Betiltották a Nép uccai árusitását — Megsemmisitik Lendvai István mandátumát

Budapestről jelentik: A fajvédőknek a egységes pártból történt kilépése s az ellenzékbe való vonulása korán megteremti a konzekvenciákat. A magyar kormány, ugy látszik, a jobboldali szélsőségektől tehermentesült pártját a liberális ellenzék tagjeivel akarja megerősiteni s el van szánva arra, hogy e célja érdekében a nyiltan ellenzékivé vált fajvédőkkel szemben olyan magatartást tanusit, mint amilyent az ellenzéki pártokkal s az ellenzéki sajtóval szemben már nem egyszer mutatott. A magyar kormány a fajvédők elleni akcióját a Gömbös elleni támadással s a Nép kolportázsjogának elvonásával kezdte meg.

A magyar belügyminiszter ugyanis a fajvédők lapjának, a „Nép"-nek uccai árusitását 6 napra betiltotta. A betiltásra Lendvai (Lehner) Istvánnak, az uj czegléd̂i követnek egy cikke adott okot, melyben Lendvai a nemzetgyülés ellen lekicsinylő, gyalázó kifejezéseket használt. Az igazságügyminiszter utasitotte az ügyészséget, hogy *a Nép ellen a bünügyi eljárást haladéktalanul inditsa meg.*

A parlament mentelmi bizottsága kedden tárgyalja le *Kiss* Menyhért mentelmi ügyét s szerdán beterjeszti javaslatát a nemzetgyülésnek.

Politikai körökben ugy hirlik, hogy a Cegléden megválasztott Lendvai-Lehner István mandátumát megsemmisitik, mert Lendvai mindenhol, minden okmányon, mint Lehner szerepel, a Lendvai névre még nem volt névmagyarositási engedélye a belügyminisztertől, Czegléden pedig egy Lendvai István nevü jelöltet választottak meg képviselőnek, akit hivatalosan nem lehet Lehner Istvánnal azonosnak tekinteni.

Benes és Bethlen találkozása

Prágai jelentés szerint legközelebb Bethlen magyar miniszterelnök tanácskozni fog dr. Benessel. A tanácskozás magyar területen fog lefolyni.

Az összejövetel tárgysorozata még nem ismeretes, de megállapitható, hogy a találkozásnak a kisántánt három államának politikájára nagy jelentősége van.

Olaszországi szláv képviselő levele a Bácsmegyei Naplóhoz

Az olaszországi szláv kisebbségnek tökéletes politikai, gazdasági és kulturális szervezetei vannak

»Csodálkozom, hogy 1922 november 21-iki szives levelük csak ma, 1923 augusztus 3-ikán jutott kezeimhez«. — ezekkel a sorokkal kezdi levelét *Sček* Virgilius, akit a triesti választókerület küldött 1919-ben *szláv nemzetiségi programmal az olasz kamarába* és aki azóta képviseli az olasz törvényhozásban a szláv kisebbségek érdekeit.

1922 november 21-ikéről 1923 augusztus 3-ikáig közel *kilenc hónap* kellett ahhoz, amig a *Bácsmegyei Napló* levele megtette a kétnapos utat Suboticától Rómáig, — az a levél, amelyben a *Bácsmegyei Napló adatokat kért az olaszországi szlávok egyik országgyülési képviselőjétől az Olaszországban élő szláv nemzetiségek panaszairól.* Bizonyára véletlen, hogy egy kétnapos utat kilenc hónap alatt tett meg az a levél, amelyben a nemzetiségek sorsáról esik kérdés, — de mindenesetre különös véletlen. Azok, akik fatalisták, ebben is könnyen analógiát találhatnak, elvégre annyi hasonló eset történik — *véletlenül*, a mikor a nemzetiségek ügyéről szóló irások olyan nehezen találják meg az utat rendeltetési helyükre.

De ha már eljutott kilenc hónappal ezelőtt irt levelünk *Sček* Virgiliushoz, az olasz kamara szláv képviselője azonnal válaszolt, — mert mint egy elnyomott kisebbség tagja, bizonyára sürgősnek találta, hogy a nyilvánosság foglalkozzék nemzetének elnyomásával.

Azok az adatok, amelyeket *Sček* Virgilius képviselő a *Bácsmegyei Naplóval* most közöl, szinte kiegészitő részét képezi George *Bryans* angol ujságiró közléseinek, aki éppen néhány nappal ezelőtt ismertette előttünk a szláv kisebbségek sorsáról Olaszországban szerzett tapasztalatait.

Sček Virgiliusnak a *Bácsmegyei Naplóhoz* irott levele a következőképpen hangzik:

»Csodálkozom, hogy 1922 november 21-iki szives levelük csak ma, 1923 augusztus 3-ikán jutott kezeimhez. Kissé késő ugyan a válasz kérdéseikre, mégis eleget akarok tenni kivánságaiknak.

Az Olaszországban élő szlávok (szlovének és horvátok) száma körülbelül fél milliót tesz ki, akiknek

tökéletes politikai, gazdasági és kulturális szervezetük van.

A szlovének közt az analfabéták száma legfeljebb tiz százalék.

Csak a szlovéneknek 180 kulturális egyesületük, 350 gazdasági szövetkezetük és három politikai szövetkezetük van.

Triestben, Görzben (Gorizia) és Pazinban (Pisino, a horvátok számára.)

A szlovéneknek népiskolájuk, egy tanitóképző intézetük és egy reáliskolájuk van, azonban a középiskolák szervezete oly rossz, hogy *a szlovén középiskolai tanulók száma 1912-től 1923-ig egy harmadára csökkent.*

Egészen más képpel viselkedik a kormány a horvátokkal szemben. *Már több, mint 140 népiskolát bezártak, vagy olaszzá tettek. A horvátoknak már egy középiskolájuk sincs,* mig azelőtt két gimnáziumuk, továbbá egy női és egy férfi tanitóképzőjük volt.

Az utolsó hónapok óta a szlovének és horvátok a hatóságok előtt *csak az olasz nyelvet használhatják.*

A szlovéneknek és horvátoknak öt képviselőjük van a parlamentben, bár aránylagosan tiz illetné meg őket. Isztriában, — ahol legnagyobb részt horvátok laknak, — *a terror odavezetett,* hogy ott öt olaszt és egy horvátot választottak meg.

A szlovéneknek félelmetesen kell a terror alatt szenvedniök. Isztriában két év óta semmiféle gyülést, még privát összejövetelt sem szabad tartani. A fascizmusnak a szlávok teljes elnemzetietlenitése a célja, amit Mussolini miniszterelnök nyiltan kijelentett.«

Ezeket panaszolja *Sček* Virgilius az olaszországi szláv nemzetiség szomoru helyzetéről. A tanulságok némán is beszélnek . . .

A kleptomániás Novák István

Visegrádon bujkál a szélhámos fakereskedő

Körülbelül két héttel ezelőtt tünt el Suboticáról *Novák* István, Schmiedt könyvkereskedőék tolvaja és a Thurzó-féle cipészüzletben történt másfélmillió koronás ékszerlopás gyanusitottja. A suboticai rendőrség megállapitotta, hogy Novák Magyarországra szökött és diplomáciai uton értesitette a budapesti rendőrséget, hogy a szélhámos fakereskedő valószinüleg Budapesten ütötte fel tanyáját. Az eddigi nyomozás folyamán ujabb szélhámosságai derültek ki. Novák, ahol csak tehette, lopott is. Tizenhat éves korában érték először lopáson, amikor özvegy Horvátné suboticai lakásán pénzt akart lopni és ahonnan néhány héttel később el is lopott egy értékes antik-órát. *Novák István kleptomániás volt.* Akkor is lopott, amikor volt pénze és nem volt semmire szüksége. Egy időben fényüző háztartást vezetett Plebanijska-utcai lakásán, ahol nyugdijból élő anyjával és hét nőtestvérével lakott. Állandóan pezsgőzött otthon. Ebben az időtájban azonban még nem volt meg a fakereskedése és igy a pezsgőre való pénzt más uton kellett megszereznie.

Vizum nélkül, vonaton szökött meg

A nyomozás folyamán kiderült, hogy hogyan szökött át Novák István Magyarországra. Mint ismeretes, a határrendőrségen nem láttamozták utlevelét és igy a rendőrség abban a hitben volt, hogy gyalog ment el Kelebiáig. Most sikerült megállapitani, hogy Novák Suboticán szállt fel a vonatra anélkül, hogy utlevelét láttamoztatta volna. A vámhatóságnál jelentkezett, ahol megvizsgálták podgyászát s minthogy nagyobb értéket nem vitt magával, nem tünt fel a vámhivatalban, hogy utleveléről hiányzik a vizum. Amikor Kelebiára érkezett, a magyar határrendőrségen azt állitotta, ő nem is tudta azt, hogy utlevelét nem láttamozták, mire a magyar határrendőrség tovább engedte utazni.

Egész uton pezsgőzött

Budapesti jelentés szerint a budapesti rendőrség megindította a nyomozást Novák István elfogatására. A nyomozó detektivek megállapitották, hogy noha kevés pénze volt a menekülőnek, Kiskunhalason pezsgőt vásárolt és egész uton pezsgőzött.

Az uton jó kedve volt és több vele utazó suboticai ismerőseinek azt mond

ta, hogy Visegrádra utazik. Kiskunhalason leszállt a vonatról és a vasuti étteremben pezsgőt vásárolt.

— A legjobb hüsitő-ital — mondotta és Budapestig több üveg pezsgőt ivott meg.

Amikor Budapestre érkezett, azonnal nagyobb pénzösszegnek jutott a birtokába, de a rendőrség még nem tudta megállapitani, hogy kitől kapta a pénzt. Néhány napig tartózkodott Budapesten, azután Visegrádra utazott állitólagos mennyasszonyához, aki egy gazdag és tekintélyes visegrádi iparos leánya. A rendőrség most Visegrádon nyomoz utána.

Elfogták a szélhámos fakereskedőt?

Néhány nap óta oly hirek érkeztek Budapestről Suboticára, hogy *Novákot Visegrádon letartóztatták.* Kérdést intéztünk a suboticai rendőrség bünügyi osztályához, hogy érkezett-e a budapesti rendőrségről értesités Novák elfogatásáról. A suboticai rendőrségre eddig azonban még nem érkezett hivatalos értesités. Valószinü, hogy még nem sikerült elfogni a szélhámos fakereskedőt, mert akkor a magyarországi hatóságok okvetlen értesitették volna erről a suboticai rendőrséget.

A novisadi kiállitás iránt

országos érdeklődés nyilvánul meg

Még csak pár nap választ el a novisadi kiállitás megnyitásától s hónapok munkájának az eredményét bocsájtják a közérdeklődés elé. A kiállitás területén lázas munka folyik, hogy a *megnyitás napjára, augusztus 11-re* minden készen legyen.

A novisadi kiállitás erkölcsi sikere már most megállapitható. Az ország 70 városából 40 különféle ipari és mezőgazdasági ág vesz részt a kiállitáson. A kiállitás anyagát 30 teremben s 18 pavillonban helyezték el. A háziipar egyszerü termékétől a gyáripar hatalmas alkotásáig mindent föl lehet majd találni a kiállitáson.

A kiállitás iránt már most óriási érdeklődés nyilvánul meg. Az ország minden részéből jönnek az értesitések, hogy tömeges kirándulásokat fognak rendezni a kiállitásra. Nagy az érdeklődés Ó-Szerbiában, Boszniában, Dalmáciában, honnan tömegesen fognak jönni a kiállitók, ugyszintén a Vajdaságból is, de Horvátország-Szlovéniában is megfelelő az érdeklődés.

Novisad városának szállodái a várható nagy forgalomra nincsenek berendezve s igy a kiállitás vezetősége nagy apparátust szervezett, hogy a látogatókat minden fönnakadás nélkül elhelyezhesse, — ami sikerülni is fog.

A csodakályha

Egy darab fával tizszemélyes vacsorát lehet főzni

Két évvel ezelőtt a beogradi lapok sokat irtak arról, hogy egy emigráns orosz mérnök ujrendszerü kályhát állitott össze, amelynek az a legnagyobb előnye, hogy *kevés tüzelővel olyan intenziv meleget ad, hogy e tekintetben minden eddig használatos kályhát felülmul.*

A csodakályhát, amelynek sorsáról azóta semmi hir nem érkezett — mint Osijekről jelentik — a napokban ott nagy publikum előtt bemutatta Bogativjov mérnök. A kályha hordozható, (30 kg. nehéz) bárhol felállitható, nem tüzveszélyes, majdnem füstmentes és *alig kell ta hozzá.* A feltaláló a helyszinén főzött meg tiz személynek elégséges egyfogásos vacsorát egy *félóra* alatt *30 deka fával.* Kisütött ezenkivül egy másfélkilós kenyeret *háromnegyed* óra alatt *negyvenkét deka* fával. *Bogativjov* — mint mondotta — találmányát bemutatta a hadügyminisztériumnak is, ahol megfelelőnek találták és nagyobb rendelést eszközöltek belőle.

Gömbös a kisantant támogatásával akart miniszterelnök lenni

A budapesti jugoszláv követ utján érdeklődött, hogy milyen fogadtatásra találna kormányelnöksége a kisantantnál

Budapestről jelentik: *Balla* Aladár volt nemzetgyülési képviselő, aki Gömbös Gyula mellett a Károlyi-kormány zagrebi követe volt, amikor nyilvánosságra került, hogy az utódállamok Szinajában konferenciát tartanak, felkereste *Milojevics* Milánt, Jugoszlávia budapesti követét s bizalmasan közölte vele, hogy

napok kérdése, mikor veszi át a hatalmat Gömbös gróf Bethlentől.

Ballát Gömbös küldte fel a jugoszláv követhez, hogy tájékozódjék,

milyen fogadtatásra találna a kisántánt köreiben, elsősorban Jugoszláviában, Gömbös Gyula kormányelnöksége

és milyen álláspontot foglalna el Jugoszlávia uralomra jutása esetén. Biztositotta a követet, hogy

Gömbös miniszterelnöksége nem jelent a kisántántra nézve veszedelmet,

mert a külpolitikában józan reálpolitikát óhajt követni és *hajlandó megadni azokat a tárgyi biztositékokat, amiknek megadására Bethlen nem képes.*

Az irredenta-szervezetek szálai az ő kezében futnak össze, tehát ő szerelheti le és szüntetheti meg legkönnyebben a titkos alakulatokat.

Hivatkozott Balla arra is, hogy Gömbös személye *garancia a Habsburg-propaganda ellen.* A Gömbös-kormány az államforma kérdésében is döntést hozna és

nem zárkózik el a köztársasági megoldástól sem.

Balla Aladár arra kérte a jugoszláv követet, hogy járjon közbe kormányánál abban az irányban, hogy *a kisantant ne támasszon nehézségeket* a magyar kölcsön-akció ellen abban az esetben sem, ha a Bethlen-kormányt időközben Gömbös-kormány váltja fel és ne foglaljon el kedvezőtlen álláspontot a határkigazitó bizottságok részről a Magyarországnak itélt területek átengedése ügyében sem.

Milojevics követ azonnal megtáviratozta Beogradba ezt az ajánlkozást. A jugoszláv külügyminisztérium, minthogy ellentmondást látott Gömbös személyisége és a Balla utján tett igéretei között, *elutasitó választ küldött Milojevics követnek és nem helyezett kilátásba támogatást Gömbös Gyula részére.*

Gömbösnek ezzel az akciójával függ össze nyilván az ébredők legujabb jugoszláv orientációja is, amelyről — *A Nép*-ben megjelent feltünést keltő nyilatkozat alapján — lapunk más helyén számolunk be.

Gömbös cáfol és beismer

Budapestről jelentik: A hétfőn megjelenő Tőzsdei Hirlap közli Gömbös nyilatkozatát az ellene emelt vádakra. Gömbös kijelenti, hogy a jugoszláv követtel való tárgyalásokról nem tud. Balla Aladárral — mondja — két hónappal ezelőtt beszélt utoljára. Ekkor arról volt szó köztük, hogy Gömböst a kisántánt előtt tendenciózusan háborus uszitónak — tüntetik fel. Miután ő nem uszitó, hanem reálpolitikus,

megkérte Ballát, tegyen kellő helyen ellenintézkedéseket e beállitás ellensulyozására.

Most azért kezdenek ellene hajszát — mondja Gömbös —, hogy diszkreditálják őt s azt a politikai irányt, melyet követ.

A beogradi külügyminisztérium megerősiti a vádat

Beogradból jelentik: A budapesti követ jelentette a külügyminiszternek, hogy *Balla* Aladár utján *Gömbös* Gyula azt a kérdést intézte hozzá, hogy *milyen álláspontra helyezkednék a kisántánt egy olyan magyarországi kurzusváltozással szemben, amelynek Gömbös Gyula szabná meg politikai irányát?* A külügyminiszter végleges választ nem adott. Miután Pasics, Masaryk és Bratianu a közeli napokban Karlsbadban tanácskozásra jönnek össze, a külügyminiszter válaszát a karlsbadi találkozás utánra igére.

Letartóztatták a sombori állami titkos-rendőrség vezetőjét

Három letartóztatás, tizenhét elbocsájtás az állami titkos-rendőrségnél

Két hónappal ezelőtt vette át *Lungulov* Radivoj az állami titkosrendőrség suboticai kirendeltségének vezetését, aki éppugy, mint hivatali elődje, *Szimics* volt államrendőrségi főnök, tisztitómunkát kezdett az államrendőrségi alkalmazottak között.

Hónapok óta nyiltan beszéltek ugyanis arról, hogy az államrendőrség egyes közegei hivatalos hatalmukat meg nem engedett módon saját anyagi érdekeik előmozditására használták fel. Nemcsak a feljelentetteket zsarolták meg olymódon, hogy

előre figyelmeztették a megfigyelésükre bizott embereket az ellenük megindított eljárásról,

— hanem alaptalan feljelentést is tettek azok ellen, akiktől azután »ügyük« elsimitásáért pénzt zsaroltak ki. Emellett *pénzt fogadtak el a tudomásukra jutott bűncselekmények elhallgatásáért is.*

Az első letartóztatás

Lungulov titkosrendőrségi főnök már az első napokban kézzelfogható bizonyitékokat szerzett a hatásköre alá tartozó titkosrendőrségek detektivjeinek meg nem engedett üzelmeiről, amelyek miatt ezideig

tizenhét titkosrendőrt függesztett föl állásától,

akiket azután a felmerült terhelő adatok alapján a belügyminisztérium *végleg el is bocsátott.*

A legsulyosabb vádak *Setyerov* Milos sentai titkosrendőr ellen merültek fel, akinek a nevével sentai működése alatt az ottani állomáson és a vonaton elkövetett botrányai és brutalitásai miatt az ujságok ismételten foglalkoztak. A hatalmi önérzetében tultengő Setyerovról kiderült ugyanis, hogy

a titkosrendőr közös háztartásban élt egy közismert csempészasszonnyal.

Tudott az asszony csempészeteiről, azokat elősegitette és ezért a nőtől állandó anyagi támogatásban is részesült. Amikor mindez kitudódott, *Lungulov* titkosrendőrségi főnök elrendelte a detektiv letartóztatását és átadta a suboticai ügyészségnek, ahol bünpörének tárgyalásáig őrizetben tartják.

Zsarol a detektiv

A mult hét folyamán a titkosrendőrség főnöke a sombori kirendeltségnél jött sulyos visszaélések nyomára.

Julius közepén a suboticai titkosrendőrség utasitást adott a sombori kirendeltségnek, hogy egy ottani lakost, aki ellen sulyos vádak merültek fel, helyezzen titkos megfigyelés alá, igyekezzék meggyőződést szerezni a vádak alaposságáról és ha szükségesnek tartja, tartóztassa le az illetőt. Az utasitás végrehajtására *Nadrljanszki* Lázár sombori államrendőrségi detektiv kapott megbizást.

Nadrljanszki az utasitás vétele után nem járt el a parancs szerint, hanem beállitott a megfigyelésére bizott emberhez és közölte vele megbizatását. Egyben felajánlotta, hogy

háromezer dinárért hajlandó az ügyet elintézni és szökését elősegiteni.

A megzsarolt ember látszólag elfogadta az ajánlatot, — egyben pedig feljelentést tett dr. *Jeszenszky* ügyvéd utján zsarolója ellen.

A vezető összejátszik a detektivvel

A sombori ügyészség a feljelentés alapján közölte a vádat a suboticai titkosrendőrség főnökével, aki emiatt *julius 21-ikén utasitást adott Lukacsevics Milosnak, a sombori titkosrendőrség vezetőjének, hogy azonnal tartóztassa le Nadrljanszkit.*

Lukacsevics a parancs teljesitése helyett azt tanácsolta a zsaroló detektivnek, hogy *adja be lemondását és szökjön meg.* Nadrljanszki igy is tett: *julius 19-ikéről antedatált lemondólevelet nyujtott be és eltávozott Somborból.* Ezekután a kirendeltségvezető jelentést tett a suboticai főnökségnek, hogy Nadrljanszkit nem tartóztatja le, mert megszökött. *Lungulov* főnök erre *elrendelte a detektiv országos körözését, melynek alapján Nadrljanszkit a suboticai vasuti rendőrség kedden Suboticán letartóztatta és a sombori ügyészségre szállitotta.*

A szökés körülményei gyanussá tették *Lukacsevics* Milos sombori kirendeltségvezető szerepét is. Mivel a nyomozás megállapitotta, hogy *összejátszott Nadrljanszkival, szombaton őt is letartóztatták.*

Lukacsevics igy mindössze tiz napig vezette a sombori kirendeltséget, amelynek élére a felfüggesztett *Taszity* Vojiszláv kirendeltségvezető helyett került.

Taszityot nemrégiben azért függesztették fel, mert az a vád merült fel ellene, hogy

a letartóztatottakat pénzért szabadlábra helyezte és hamis vádak alapján nagyobb összegeket zsarolt ki egyesektől.

Mint értesülünk, *ezek a vádak alaptalanoknak bizonyultak és ezért Taszity Vojiszlávot visszahelyezik állásába* és más városba osztják be szolgálatra.

A sombori kirendeltség vezetésével a suboticai államrendőrség főnöke ideiglenesen *Mihajlovics* Száva detektivet bizta meg.

Tovább folyik a tisztitás

Az állami titkosrendőrségnél előfordult sorozatos visszaélésekkel kapcsolatban *Lungulov* Radivoj, a suboticai államrendőrség főnöke a következőket mondotta munkatársunknak:

— Sajnos, megfelelnek a valóságnak a titkosrendőrség egyes tagjainak visszaéléseiről szóló hirek. Hivatalba lépésem óta igyekszem a korrupciót kiküszöbölni és kénytelen voltam sulyos bizonyitékok alapján a három letartóztatáson kivül eddig *tizenhét embert felfüggeszteni állásától. A tisztitási akció azonban ezzel nem ért véget, mert előreláthatólag még néhány embert el kell bocsátani.* Azt akarom, hogy *helyreálljon az államrendőrség jó hirneve és a közönségnek ne legyen aggodalma és oka feljelentést tenni azok ellen az államrendőrségi közegek ellen, akik zsarolni akarnak, vagy más módon élnek vissza hivatalos hatalmukkal.*

Szubotica város adórészesedése

A város követelését levonja az állami adóból

Subotica város tizszázalékos adórészesedését, amely az állami adók behajtása után jár a városnak, még mindig nem utalta ki a pénzügyminisztérium. Dr. *Pletikoszits* András főispánpolgármester több izben tárgyalt a pénzügyminiszteriumban, ahol minden alkalommal azt válaszolták, hogy nem fizethetik ki az adórészesedést, mert nem vizsgálták fölül, hogy a behajtott állami adóösszegek elérik-e azt az értékhatárt, ami után az igényelt részesedést ki lehet fizetni. Az eddigi uzus szerint ugyanis csak abban az esetben utalják ki a tiz százalékot, ha az évi állami adóösszeg ötven százalékát már behajtották a városi hatóságok.

Ezt a fölülvizsgálást a miniszteriumban rendszerint halogatják és minden évben csak hosszabb utánjárás és követelődzés után fizetik ki az állami adók tiz százalékát.

Február hónapban ugyanez az eset állott elő a pénzügyminiszterium és Subotica város között, azonban a városi hatóság az 1922. évre szóló állami adóösszegből levonta az adórészesedést és az adóösszegnek csak a kilenceven százalékát fizették be a pénzügyigazgatósághoz. A pénzügyminiszterium hónapokig tiltakozott a levonás ellen és követelte a különbözet megfizetését, a város azonban nem törődött a miniszterium fenyegetéseivel, ugy, hogy végül is belenyugodtak a levonásba.

Pletikoszits főispán hétfőn ismét Beogradban tartózkodott, ahol többek között az adórészesedés ügyében is tárgyalt. Amennyiben a pénzügyminiszterium most sem hajlandó megfizetni a városnak járó tiz százalékot, akkor ismét le fogják vonni, amint azt februárban is megtették.

A vajdasági cukorrépatermelők szervezkedése

A vajdasági cukorrépatermelők eddig szervezetlenül álltak a cukorgyárak szervezettségével szemben. Vasárnap délelőtt Becskereken megalakult a bánáti cukorrépatermelők egyesülete, amely hivatva lesz a répatermelők érdekeit megvédeni. Az alakulógyülésen, amely a becskereki kaszinó nagytermében folyt le, a répatermelők tömegesen jelentek meg, különösen a kistermelők voltak nagy számban jelen.

Artin Ljubomir mokrini kisbortokos nyitotta meg a gyülést, akinek inditványára a jelenlévők kimondották a megalakulást s megválasztották az uj egyesület tisztikarát. A tisztikar a következőképp alakult. Elnök: dr. Sztankovics Szvetiszláv, országgyülési képviselő; alelnökök: Angyelov Stevó Vel.-Becskerek, Wilhelm Jakab Vel.-Becskerek és dr. Pajzs Aurél, Bocsár. A választmány tagjai lettek: Malbacski Szvetiszláv, Ilijasev Szima, Beslics Nikola, Altmayer István, Keks János, Neumann Jakab, Hirschl Gyula, Schulpe Emil és Réczei Tibor.

Sztankovics Szvetoszláv elnök elfoglalván az elnöki széket, felolvasta nagykoncepciójú értekezését a hazai cukorrépatermelés válságának okairól és a bajok orvoslásának módjairól. A nagy tudással és széles látókörrel kidolgozott eladást a jelenvolt érdekeltek nagy figyelemmel hallgatták.

Sztankovics előadását Wilhelm Jakab német nyelven, dr. Pajzs Aurél pedig magyarul ismertették.

Az előadásokat hosszabb vita követte, melyhez felszólaltak különösen a kisgazdák közül többen, akik nagy elkeseredéssel hangoztatták a cukorgyárak velük szemben tanusitott magatartását. Általában az a nézet jutott kifejezésre, hogy ha a gyárosok a beváltási árak tekintetében ez idő szerinti politikájukat követik, ugy hamarosan be fog következni az az időpont, melyben egyáltalában nem kapnak már répatermelőket.

A gyárak álláspontja — hangoztatták — annál érthetetlenebb, minthogy a cukor ára a mult évihez viszonyitva 40%-kal, a répatermelési költségek 100%-kal emelkedtek, ezzel szemben a gyárak ez *évben is ugyanazt az árat akarják fizetni, mint az elmult esztendőben.* A répa ára lényegesen emelhető lenne anélkül, *hogy a gyáraknak a cukor árát emelniök kellene.*

A gyülés végül Malbarski Svetoszláv szerb-kereszturi birtokos előterjesztésére a következő határozati javaslatot fogadta el:

1. Megbizzák a választmányt az alapszabályok kidolgozásával. Az egyesület neve: *Bánáti Cukorrépatermelők Egyesülete,* székhelye Vel.-Becskerek.

2. Megbizzák a választmányt, hogy azonnal inditsa meg a tárgyalást a vel.-becskereki cukorgyárral, melyhez az érdekeltség legnagyobb része tartozik, hogy a cukorrépa ez évi átvételi ára megfelelően felemeltessék s hogy a kistermelők, akik az idei mostoha időjárási viszonyok következtében szerződéses kötelezettségüknek eleget tenni nem voltak képesek, haladékot kapjanak a gyártól arra, hogy az általuk lekötött répamennyiséget a jövő évben termelhessék ki.

Amennyiben a közvetlen tárgyalások a gyárral eredményre nem vezetnének, ugy az egyesület a kormány intervencióját fogja kikérni.

3. Megbizzák a vezetőséget, hogy az egyesület részére Vel.-Becskereken egy központi irodát állitson fel. Addig pedig, amig ez az iroda felállitható nem lesz, az egyesület központi irodája dr. Pajzs Aurél ügyvezető alelnöknél, Bočaron, lesz.

4. Felhivják az összes jelenvoltakat, hogy inditsanak minél szélesebb körü propagandát arra, hogy az egyesületbe az összes bánáti cukorrépatermelők kivétel nélkül belépjenek, egyben reméljik, hogy az ország többi cukorrépatermelői is hamarosan hasonló egyesülésekben fognak tömörülni.

Az uj egyesület együtt fog müködni a már meglévő hasonló egyesületekkel.

HIREK

— **A király aláirta az államtanács tagjainak kinevezését.** Beogradból jelentik: Sándor király hétfőn aláirta az államtanács tagjainak kinevezéséről szóló ukázt és igy a kinevezések körül felmerült vita végleges elintézést nyert.

— **A román királyné Párisban.** Beogradból jelentik: *Mária* román királyné augusztus 6-án, hétfőn Blédből Ljubljanán át Párisba utazott. *Ferdinand* román király, mint a királyi pár vendége, Blédben megvárja Mária királyné visszaérkezését Párisból.

— **A pénzügyminiszter Zagrebba utazott.** Beogradból jelentik: *Sztojadinovics* pénzügyminiszter hétfőn este Zagrebba utazott, hogy a fizetésképtelenné vált Balkán Bank ügyében vizsgálatot inditson. A bukás alkalmával ugyanis a legérzékenyebb kárt az Angol Bank beogradi fiókja szenvedte, amelynek egyik igazgatósági tagja a pénzügyminiszter is. Az Angol Bank kára körülbelül huszmillió dinár. Sztojadinovics pénzügyminiszter zagrebi tartózkodása alkalmával felül fogja vizsgálni a zagrebi tőzsde müködését is.

— **A Vatikán tiltakozó jegyzékét átadták a jugoszláv kormánynak.** Beogradból jelentik: *Pellegrinetti* beogradi pápai nuncius hétfőn átnyujtotta *Nincsics* külügyminiszternek a Vatikán jegyzékét, amelyben a pápa tiltakozik az ellen, hogy az agrárminisztérium a római katholikus egyház tulajdonát képező nyolcszáz hold földet agrárcélokra lefoglalta. A jegyzéket Nincsics a miniszter tanács elé fogja terjeszteni.

— **A közoktatásügyi miniszterium uj államtitkára.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszterium államtitkárává *Stefanovics* Szvetolik dr.-t nevezik ki.

— **A postaügyi miniszter visszatért szabadságáról.** Beogradból jelentik: Vukicsevics Velja postaügyi miniszter hétfőn Beogradba visszaérkezett szabadságáról, amelyet Bledben és Robitschon töltött el.

— **Tót agitátorból amerikai egyetemi tanár.** A cseh lapok jelentése szerint Jehlicska tanárt, a tót irredenta mozgalom vezetőjét a washingtoni katholikus egyetemen az erkölcstan tanárává nevezték ki. Jehlicska azelőtt a budapesti egyetem hittudományi karán volt az erkölcstan rendes tanára.

— **Ujabb svájci kölcsönt kapott az SHS. királyság.** Beogradból jelentik: *Markovics* Bogdán, a beogradi Allami Jelzálog Hitelbank elnöke hétfőn tért vissza Zürichből, ahol ujabb svájci kölcsönről tárgyalt. A tárgyalások alkalmával sikerült a bank részére ismét tizmillió svájci frank kölcsönt szerezni, amelyet a bank épitkezések céljára fog forditani.

— **Románia kölcsönt vesz Angliában.** Bukarestből jelentik: A román kormány hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat egy angol pénzcsoporttal két és fél millió font kölcsön tárgyában. Az angolok oly feltételek mellett hajlandók a kölcsönt megadni, ha Románia zálogul leköti petroleum forrásait és a petroleummezők kihasználására elsőbbségi jogot biztosit Angliának.

— **Felülvizsgálják a rokkantakat.** Beogradból jelentik: Pesics Ninko igazságügyminiszter, aki a szociálpolitikai miniszteriumot is vezeti, aláirta azt a rendeletet, mely a rokkantak rokkantsági fokát fölülvizsgáló bizottságokat alakitja meg. A kinevezett bizottságok a legközelebb megkezdik müködésüket.

— **A svájci követ Beogradban.** Beogradból jelentik: Jovanovics genfi követ, aki a lausanne-i konferencián az SHS. királyságot képviselte, Beogradba érkezett s Nincsics külügyminiszternek jelentést tett a lausannei konferencia eredményéről. A külügyminiszter a jelentést tudomásul vette s helyeslően vette tudomásul, hogy a követ a lausannei békeszerződés aláirását megtagadta.

— **Eltékozolt billiók.** Bécsből jelentik: Az állami statisztikai hivatal kimutatása szerint Bécsben a mult évben 2,378.416 hektoliter sört és 1,647.866 hektoliter bort fogyasztottak. Az elfogyasztott italok értéke 4 billió osztrák korona.

— **Az aprópénzek beváltása.** Becskerekről jelentik: A bánáti kereskedelmi és iparkamara előterjesztésére a pénzügyminiszter elrendelte, hogy állami pénztárak, adóhivatalok befizetéseknél kötelesek korlátlan mennyiségben elfogadni aprópénzt. A rendelet egyuttal intézkedik a rossz papirpénzek beváltásáról is.

— **Az öngyilkosok városa.** A bécsi tisztiorvosi hivatal jelentése szerint a legutóbbi hetekben hihetetlen mértékben növekedik az öngyilkosságok és az öngyilkossági kisérletek száma. Tegnap ismét tiz öngyilkoskisérlet, a legutóbbi három napon pedig összesen 32 öngyilkosság történt, amelyek közül 18 halálos kimenetelü volt. Aprilis, május és junius havában 272 halálesetet állapitottak meg, amelynek oka öngyilkosság volt.

— **A novisadi sakkverseny.** Novisadról jelentik: Az országos sakkverseny negyedik fordulója a következő eredménnyel végződött: Stupán győz Polyenev ellen, Rozics Ognyanov ellen, Markovics Csirics ellen, Singer Celják ellen, Payer Gribusin ellen, Prulani Tenner ellen, Tomandzsics Magyarevics ellen, Feyer Kramer ellen. A verseny állása ez: Purlani 3 és fél, Celják és Singer három, Stupán, Csirics és Kramer 2 és fél, Markovics, Rozics, Tomandzsics és Tenner 2, Feyer 1 és fél, odorovics, Polyenev és Magyarevics 1, Ognyanov fél, Grubisin 0. Nicifor visszalépett a további versenytől.

— **A Radics-párt nem tartja meg gyüléseit.** Beogradból jelentik: Zagrebból érkezett jelentések szerint a Radics-párt vezetősége elhatározta, hogy lemondja mindazon gyülések megtartását, amelyeket Horvátországban, a horvát köztársasági parasztpárt érdekében akartak augusztus hó folyamán megtartani. Eszerint nem tartják meg az augusztus 19-re Zagrebba összehivott nagygyülést sem. Hir szerint a párt vezetőségét az inditotta erre az elhatározásra, mert arról értesültek, hogy a belügyminisztérium betiltotta volna a gyülések megtartását.

— **Többszáz millió kárt okozott a magyarországi vasutas-sztrájk.** Budapestről jelentik: A magyarországi mozdonyvezetők sztrájkjával kapcsolatban *Tasnádi Szücs* András MÁV. elnökhelyettes kijelentette, hogy a mozdonyvezetők és fütők sztrájkja több száz milliós kárt okozott az államnak.

— **Harding utolsó utja.** Newyorkból jelentik: Harding temetése a legegyszerübb keretek között megy végbe, mégis impozáns temetés és hü képét mutatja az amerikai nép mély, őszinte gyászának. Az állomásokon, ahol Harding holttestét keresztül vitték, mindenütt óriási a gyászolók tömege. Országszerte katonai diszőrségek teljesitenek szolgálatot, amelyek a gyász jeléül félóránként sortüzet adnak. A temetés a legegyszerübb és a költségeit az állam fedezi. Az államhivatalok három napig szünetelnek és az alatt a kormány sem fog dolgozni. A *Fehér Ház*-ban felállitott ravatalról a holttestet a Capitoliumba szállitják, ahol nyolc óráig közszemlére teszik. A hivatalos gyászkiséretnek harmincezer tagja van. Hardingnak mindössze hét-nyolcszázezer dollár vagyona volt. A kongresszus az elhunyt elnök özvegyének ötezer dollár nyugdijat fog megszavazni.

— **Egy apa tragikus halála.** Osijekről jelentik: *Kupp* Károly 32 éves nyomdász 9 éves fiával a Drávára ment fürödni. A kisfiu észrevétlenül elhagyta a sekélyebb vizet és beljebb merészkedett. A viz sebes árja azonban elkapta és magával sodorta. Kétségbeesett segélykiáltozására apja utána vetette magát. Sikerült is gyermekét elkapni és igyekezett vele a partra. A közelben fürdőzők csolnakon siettek segitségükre. A gyermeket sikerült a csolnakba emelniök, az apa azonban görcsöket kapott és nyomtalanul eltünt a viz alatt. Csak estefelé tudták hulláját kihalászni.

Dr. Pollák Lajos hazaérkezett és rendeléseit ujból megkezdette.

— **A sentai merénylő leány az ügyészségen.** *Patócs* Erzsit, aki Sentán julius 31-én *Petrovics* Branko dr. volt sentai polgármester feleségét fejszével megtámadta és súlyosan megsebesitette, hétfőn délután kisérték a suboticai rendőrségre. A sentai rendőrség áttette a még mindig homályos bünügy nyomozati iratait az ügyészséghez, ahol a nyomozás további menete iránt intézkedni fognak.

— **Elfogott leánykereskedő.** Osijekről jelentik: Pár héttel ezelőtt *Jahn* Pál bejelentette a rendőrségen, hogy 17 éves Mária leánya eltűnt. A gyanu akkor egy *Lakota* nevé rovottmultu egyén felé irányult, akivel a leányt együtt látták. Lakotát most sikerült Bródban kézrekeriteni. Beismerte, hogy a leányt ő szöktette meg, de — állitása szerint — nem tudja, hogy a leány most hol van. Miután Lakotáról tudja a rendőrség, hogy keritéssel foglalkozik, bizonyosra veszik, hogy a leányt valamelyik rosszhirü házban helyezte el. Lakotát letartóztatták, a leány után pedig tovább nyomoz a rendőrség.

— **Mariasevicsné-Schmiermund Bözsi hangversenye.** A jövő hét vasárnapján, folyó hó 12-én este 9 órai kezdettel, a palicsi Vigadó nagytermében *Mariasevicsné-Schmiermund* Bözsi dalénekesnő hangversenyt rendez. A nagytehetségü, fiatal müvésznő, aki a budapesti Zeneakadémián végezte tanulmányait, hangversenykörutra indul s jugoszláviai fellépteinek sorozatát itt kezdi meg Subotican. Palicsi hangversenyének müsora a következő: 1. Albini: Peroštaj. Hristić: Lastavica. 2. Grieg: Der Schwan. Was is sah . . . 3. Brahms: Am Kirchhof. Immer eliser wird mein Schlummer. 4. Lányi: Vágy. Daru Julis. 5. Strauss: Traum durch die Dämmerung. Am Morgen. 6. Čajkovski: Es war auf dem Balle. Wolff: Wella. — Amint e gondosan összeválogatot müsor is mutatja, Subotica hangversenykedvelő közönségének, mely különösen nélkülözni kénytelen e tekintetben, valóban müvészi szinvonalu eseményben lesz része, miértis a hangverseny iránt méltán mutatkozik a legélénkebb érdeklődés. A hangverseny müsorszámait Farkas László kiséri zongorán. Jegyek elővételben — ára 20 és 10 dinár — kaphatók az Interreklám irodában (Zrinjski trg 2), a Jedinstvo-trafikban és Palicson a parkban levő trafikban.

— **Büntény vagy baleset?** Novisadról jelentik: Hétfőn délután a Dunából egy férfi már erősen felpuszlásnak indult holttestét fogták ki. A holttest nyakán fojtogatás nyomai láthatók. A holttest személyazonosságát nem sikerült megállapitani. A rendőrség meginditotta a nyomozást abban az irányban, hogy büntény, vagy baleset forog-e fenn.

A Typograph Sport Club kulturbizottsága felhivja Subotica város mükedvelő hölgyeit és urait, akik a klub mükedvelő gárdájába belépni óhajtanak, hogy *folyó 10-én, csütörtökön este 6 órakor* a Vedrál(Béts)-féle vendéglő külön helyiségében megalakulás céljából megjelenni sziveskedjenek.

A »Naftalin« Palicson. A subotican Müpártolók Köre csütörtökön este előadja Heltai Jenő »Naftalin« cimü kacagtató bohózatát. Több szerepeket játszik: Bujdosóné, Pletschné, Deutsch Janka, Andor Imre, Sebők, Miklós, Virágh. Jegyek előre válthatók a kör helyeségében.

Gabonakereskedők! Raktáron tartunk nagy mennyiségben tőzsdei és termelői kötleveleket szerb, magyar és német nyelven. Kaphatók: »Urania« nyomdai müintézet és kiadóvállalatnál, Novisad, Ustavska ul. 14.

Figyelem! Figyelem! A novisadi kiállitás tartama alatt az apatini sörgyár közismert sörei Wankle-féle sörcsarnokban Novisadon kerülnek kimérésre.

Ha a harisnyájában van egész nap az »*Ideál lábizzadás elleni harisnyabetét*«, mindig száraz, szagtalan marad a lába és megóvja a harisnyáját. Gyógyszertárakban, drogeriákban kapható.

A szerb tanfolyam beiratási ideiének meghosszabbitása. A szerb tanfolyamra való beiratás ideiét augusztus hó 5-ig (vasárnapig) meghosszabbitották. A tanitás augusztus 6-án, (hétfőn) kezdődik, a főgimnáziumban, földszint balra, második ajtó. Beiratások ideje délután 5 órától este 8 óráig, kezdők és haladók részére.

Megjelent a Révai nagy lexikon 15-ik kötete s eredeti kiadói áron beszerezhető az Athenaeum könyvterjesztő-vállalatnál Subotican.

Bosnafilm: Pálluka.

Bosnafilm: Jackie Coogan.

Bosnafilm: Essex grófja.

Reményi fotomüvész e hó elsejétől Palicson tartózkodik. Felvételeket szalónjában csak előre bejelentés esetén eszközöl.

(*) **Roth Olga kozmetikai intézetében** Kr. Alexandrova-ulica 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemöldcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolitása. Kaphatók saját készitményü, kiváló hatásu krémcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehérités és szeplőkenőcsök stb. 2805

Chaise-longue takaró, szőnyegek, függönyök és kézimunka ágyteritők. Krausz Ede, Novisad.

Jégszekrény, csekély jégfogyasztással, modern, elegáns façon. Krausz Edénél, Novisad.

Foto-szalon. Vig, Subotica (Nádor-kávéház fölött) készit fényképeket a legmodernebb és legmüvészibb kivitelben.

Prima gépszijjakat gyárt Melkus Károly Novsad, a selyemgyárnál.

SPORT

Osijek: Sloga—Slavia 1:1 (0:0). Heves, mindvégig változatos, szép küzdelmet vivott a két bajnok-jelölt csapat. Az eredmény hü kifejezője az erőviszonyoknak. A Slávia tetszetősebb, stilusosabb fotballt játszott, a Sloga viszont erőben és állóképességben nyujtott dicséretreméltót.

Amateur—Tanningyár 6:2.

Az osijeki »Olymp« box- és birkózó-versenye. Az osijeki »Olymp«, amely csak pár héttel kezdte meg működését, vasárnap box- és birkozóversenyt rendezett, amelyen körülbelül harmincan veettek részt. A versenyek, különösen a boxmérkőzések, szépen sikerültek és sok hivet szereztek a boxolósportnak.

A Juda Makkabi veresége Beogradban. A novisadi bajnokság első helyezettje, a Juda Makkabi vasárnap Beogradban a Jugoszláviával játszott, amely tartalékokkal állt ki a beogradi bajnoktól 9:0 arányban sulyos veréséget szenvedett.

Magyar katonafootballisták Dél-Szerbiában. A Vajdaságból bevonult fotballisták, mint egy levélben közlik, a katonaságnál, lent Délszerbiában sem pihennek. Vasárnaponkint, amikor kimenőt kapnak a városba, rendszerint ellátogatnak a helybeli csapatok fotballmérkőzéseire, sőt egynéhányan, mint vérbeli fotballistákhoz illik, résztvesznek a bajnoki mérkőzéseken is és — ami nagyon természetes — kitünően megállják a helyüket. A timoki kerületben folyó bajnoki kampányban szereplő csapatok játékosai közt több magyar fiu van, akik nem egyszer bravuros játékukkal meglepetéseket szereztek a timoki kerület fotballkör véleménye számára. A kerületben egyébként ez évben a következő eredményekkel végeztek a bajnokságért küzdő csapatok: Zaječar—Kujasevac 2:0 (1:0); Zaječar—Negotin (Soko) 2:1 (1:0); Zaječar—Negotin (Hajduk) 3:0 (1:0); Zaječar—Negotin (Obility) 1:0 (0:0); Zaječar—Vardar 5:0 (2:0). A bajnokságot ezek szerint a Zaječar csapata nyerte meg, amelyben két vajdasági fotballista játszik.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, augusztus 6. Lanyha irányzat mellett csekély volt a forgalom. Kötések történtek: Uj buza 78—80 klg. 365, Rozs 300, Árpa 300, Bánáti árpa 290, Zab 300, Tengeri 285, Liszt, 0-ás, 595 dinár, 2-es 535 dinár, 5-ös 472 dinár, kenyér 385 dinár.

Beograd, augusztus 6. *Zárlat:* London 428—427.50, Páris 5.44—5.43.50, Newyork 93.75—93.50, Prága 2.74—2.73.50, Szaloniki 155—145, Genf 16.82—16.80, Milanó 4.06.25—4.05.75, Berlin 00075—00074, Bécs 0.13.15—0.13.10, Bukarest 4725—47, Szófia 87—84.50, Budapest 0.65—0.60, Brüsszel 4.60—4.50.

Zagreb, augusztus 6. **Zárlat:** Amsterdam 37—36.25, Berlin 00075—00066, Bécs 0.13.225—0.13.025, Budapest 0.55—0.50, Genf 16.87.50—16.82.50, London 430—429, Milanó 4.08—4.07, Newyork 93.75—93, Páris 5.50—5.525, Prága 2.76—2.75.

Zürich, augusztus 6. *Zárlat:* Berlin 00003.25 (00004.55), Newyork 556 (558.25), London 25.41 (24.50), Páris 32.27.50 (32.27.50), Milanó 24.17.50 (24.22.50), Prága 16.35 (16.35), Budapest 003.50 (003.35), **Beograd** 5.95 (5.85), Varsó 00023 (00023), Bukarest 2.80 (277), Szófia 5.15 (5.10), Bécs 00078.25 (00078.50).

Budapest, augusztus 6. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Berlin 170, Bécs: osztrák korona 26.60—28.30, Newyork 18905—19405, Páris 1097—1132, London 86390—88390, Milano: lira 822—856. Valuták: Német márka 17—220, Dollár 19005—19505, Francia frank 1105—1136, Angol font 86590—88590.

Budapesti értéktőzsde, augusztus 6. A főforgalmat a zsir képezte. Hetipénz 11%. Dél felé már 12-re ugrott. Legnagyobb foku tartózkodás volt észlelhető az árukinálat terén. Egész délelőtt üzlettelenség. Magyar Hitel 380,000, Osztrák Hitel 160,000, Magyar-Olasz Bank 26,000, Kőszén 215,000, Salgó 560,000, Nasici 1.100,000, Schlick 130,000.

NOVISADI KIÁLLITÁS

1923 augusztus 11-től 26-ig

Bel- és külföldi gyári- és háziipar. Mezőgazdasági többtermelés és gazdasági gépek működésének bemutatása stb. A kiállitási igazolványok alapján 50% utazási kedvezmény.

LÁTOGASSUK A KIÁLLITÁST!

Szövött függönyök (roletták) ablakokhoz minden szélességben és hosszuságban Krausz Edénél Novisad.

A NOVISADI MINTAVÁSÁRON

kiállitott árukat előnyös feltételek mellett biztositja a

ROSSIJA-FONCIERE BIZTOSITÓ TÁRSASÁG

Subotican: Telefonszám 3-50. Novisadon: Telefonszám 4-11.

Kertesi Drug Subotica

Vojv. Putnika trg br. 14. (a vasutigazgatósággal szemben.)

Fuvarlevél felülvizsgáló és visztérítési osztály

A legkiválóbb szakértőkkel fuvarleveket felülvizsgál és az esetleges visztérítéseket a lehető leggyorsabban kiszorgalmazza, vagy bármely más vasuti és díjszabási ügyekben felvilágositással szolgál.

A jó szemüveg!

TENNER optikus

viljanyerőre berendezett látszerészeti intézet, fényképészeti, betegápolási cikkek és orvosi műszerek szaküzlete

Subotica, Kralja Aleksandra ulica 11.

Jól bevezetett, elsőrangu novisadi

GABONAÜGYNÖKSÉG és BIZOMÁNYI ÜZLET MEGBIZHATÓ BIZOMÁNYOSOKAT KERES

terményvásárláshoz korlátozott meghatalmazással. Ajánlatok „Bizományos" jeligére „Reklam" hirdetőirodába, Novisad, Jevrejska ul. 11. sz. küldendők.

Háziasszonyok!!!

A közismert, 40 év óta legjobban bevált, valódi

Hartmann és Müller „LUFTBALLON" KÉKITŐ

eredeti üvegekben minden füszer- és festéküzletben ismét kapható. A legkiadósabb és legmegbizhatóbb minőség. Ügyeljünk a cégre és a „LUFTBALLON" védjegyre.

PATRIA

szérumtermelő intézet Subotica Telefon 60.

Szállit mindennemű szérumot és oltóanyagot. 2393

Díjtalan kórmegállapitás és felvilágositás.

"MARIOLA" arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTER.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik szeretett férjem elhunyta alkalmából fájdalmamat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondok köszönetet ugy a magam, mint gyermekeim nevében. Ugyancsak hálás köszönetünket fejezzük ki a suboticai munkásdalárda közreműködéséért, ugyszintén a vasuti mozdonyfűtők testületi részvételéért.

Subotica, 1923 augusztus 6-án.

Özv. Kulcsár Pálné.

Nyilatkozat.

Vonatkozással a Bácsmegyei Napló-nak f. é. julius 21-iki számában „A tanitónő" cim alatt megjelent cikkére, kijelentjük a következőket:

1. Nem igaz, hogy Ujvárosi Ida megőrült, mert üldözték és állását elvesztette, hanem igaz, hogy 1911. év óta, amióta állását Kopácsevon elfoglalta, mindenkivel veszekedett, ugy hogy 1920-ban fel akarta függeszteni a az alsóbaranya-bácsi ref. egyházmegyei biróság, ami csak azért maradt el, mert az iskolát a ref. egyház az államnak átadta.

2. Nem igaz, hogy Kaszap István iskolaigazgató befolyt az Ujvárosi Ida ügyébe bármi módon, erre nem is volt módja, mert nem volt igazgató.

3. Nem igaz, hogy Kaszap István elhallgatta volna Ujvárosi Ida előtt, hogy eskütételre hivatalosak az összes tanitók. Ugy történt a dolog, hogy Desečar akkori biljel községi jegyző 1921 szeptember hó elsejére a kopacsevoi községi biró utján behivatta Kaszap István és Ujvárosi Ida tanitókat is, hogy a hivatali esküt tegyék le. Ujvárosi Ida azonban kereken kijelentette, hogy ő Biljére nem megy, sem az esküt nem teszi le, neki a jegyző nem feljebbvalója — lévén Desečar jegyzővel haragban. A környék összes tanitói a községi birák jelenlétében le is tették az esküt, Ujvárosi Idát pedig a tanfelügyelő 8 nap mulva felfüggesztette, a közoktatásügyi miniszter pedig november hóban állásától elmozditotta.

4. Az is rágalom, hogy Kaszap István szerelmi ajánlatokkal ostromolta.

5. Mi alulirottak kijelentjük, hogy az egész cikk merő rágalom és hogy Kaszap István tanitó, aki Kopačevon már 1898 óta mint tanitó müködik, tisztességes ember, jó családapa és derék tanitó. Ellenben Ujvárosi Ida veszekedő természetü nő, aki az összes felettes hatóságokkal és szülőkkel állandóan perpatvarkodott, ugy hogy az egész községgel rossz viszonyban volt és lakást sem kapott, mert mindenki félt tőle. 1915-ben fegyelmi vizsgálat indult meg ellene egy szülő panaszára, mert iskolás leányát betegre kinozta. 1921 március 16-án öt szülő emelt ellene panaszt, hogy gyermekeiket embertelenül üli-veri, sőt az egyik kis iskolás fiut *ugy rugta szájon*, hogy fölbukott, egy másik kis leány a verés következtében idegbajt kapott s az amugy is igen szegény szülőknek azóta állandó orvosi kezelés alatt kell tartaniok. A növendékeit állandóan „fattyu"-nak titulálta.

Kopacsevo, 1923 julius 23.

P. H.

Ferencz Áron elnök.
Varga József
Szalai János
Dani János
iskolaszéki tagok.

KRNAJSKI GYÖRGY
POLGÁRI- ÉS EGYENRUHA SZABÓSÁGA
Subotica, Aleksandrova ulica 6.

KÉSZIT:

saját elsőrendü angol szöveteiből elegáns, modernszabásu uriöltönyöket, — felöltőket és mindenféle egyenruhákat.

Szolid árak! 5529 **Elsőrendü munka!**

Értesitem a közönséget, hogy társam, Klein Rudolf ur a cégből kilépett és ezentul mint egyéni cég folytatom üzletemet.

Stuprich György
füszer és fakereskedő
Paja Kujundžića ul. 11.

HÁZ ELADÓ 5705

Novi Sadon, forgalmas utvonalon, azonnal beköltözhető lakással, amely lakás áll 3 szobából, éléskamra és konyhából, uj épületben. A házhoz nagy pince, az összes mellékhelyiségek, gyümölcsöskert és egy raktárnak alkalmas barakk valamint egy betonirozott helyiség is **átadó**, esetleg ezen helyiségek **bérbe is adók.** Érdeklődők forduljanak „SCHMOLKA" hirdetőirodába **NOVI SAD**, Futoški put 2.

Értesités.

Tisztelettel hozzuk a t. őröltetőink és üzletfeleink tudomására, hogy gőzmalmunkat a legujabb gépekkel tökéletesitve

augusztus hó 10-én

helyezzük üzembe.

Mint a multban, ugy most is minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy a t. őröltetőink és üzletfeleink legteljesebb megelégedését érdemeljük ki, miért is kérjük szives további pártfogásukat és maradtunk

kiváló tisztelettel

Kohán Vince & Comp.
gőzmalom

5472 Subotica, Senćanski-put 85

Br. 4551/1923.

Stečaj.

Opština St.-Bečeja ponovo raspisuje stečaj za bušenje dva duboka Norton bunara od 80—100 meteri.

Pozivaju se stručnjaci, da svoje ponude u zatvorenoj koverti padastru ovome Poglavarstvu najduže do 19. avg. t. g.

Otvaranje ponuda i eventualna dražba održaće se 20. avg. t. g. pre podne u 9 sati.

Uslovi mogu se videti u zvanju upr. podbeležnika svaki dan za vreme zvaničnih časova.

St.-Bečej, 3. avg. 1923.

5926 **Općinsko Poglavarstvo.**

A Dr. Singer Bernát Zsidó Szeretetház-Egyesület Kórháza Subotica

Pályázati hirdetmény.

A Dr. Singer Bernát zsidó Szeretetház egyesül kórházának elnöksége pályázatot hirdet

az egyesület kórháza

alorvosi állására

Pályázati feltételek:

1. Orvosi oklevél.
2. S. H. S. állampolgárság.
3. Nőtlenség, zsidó vallás.
4. Illetmények: teljes ellátás. Készpénzfizetés megállapodás szerint.
5. Az állás legkésőbb f. évi augusztus hó 12-ig elfoglalandó.

Pályázati kérvények a Dr. Singer Bernát zsidó szeretetház egyesület kórházának elnökségéhez, Subotica nyujtandók be.

Subotica, 1923. julius hó 31.

Schvimmer Béla titkár — 5773 — **Löwy Simon** elnök.

DANILO GERGUROV i SIN SOMBOR
Kralja Aleksandra ulica 10.
Telefon br. 125. Alapitva 1821. god.

AJÁNLATTAL SZIVESEN SZOLGÁL

KÁLYHASZÉN	MŰTRÁGYA	BENZIN
CSÉPLŐSZÉN	FAÁRU	OLAJ
KOVÁCSSZÉN	GABONA	PETROLEUM
KOKSZ	NAGYBAN	KÁTRÁNYPAPIR
EFKO BRIQUET	és KICSINYBEN	GYERTYA
TÜZIFA	CEMENT	GÉPSZIJ
FŰRÉSZHULLADÉK	MÉSZ	MŰSZAKI CIKKEK
ÉPÜLETFA	FASZÉN	VASÁRU

4542

KOLBÁSZGYÁRI GÉPEK

1 zuzó, 1 vágó, 1 keverő, 1 töltőgép, transmissióval és szijakkal együtt eladó. — Üzemben megtekinthető.

Orešković és Fia, Alibunár (Banat) 5800

FORGALMAS VENDÉGLŐ

Crno Brdon a vasutállomással szemben öregség miatt eladó. A házban póstahivatal van.

PITTLINGMAYER ANDRÁS
Crno Brdo, vasuti állomás mellett, 5554

I-a bükk hasábfát
minden mennyiségben
Trifajli darabos szenet
azonnalra szállit Suboticáról
Vuković i Drug Subotica
Lička ul. 9. Telefon: 4—50 4014

Palma
A minőségre ügyeljen és ne az árra,
ha gummisarkot vásárol!
Kérje cipészétől kifejezetten a valódi »Palma« kaucsuk sarkot és kaucsuk talpat s utasitson vissza olcsóbb utánzatot!

Telefon 2—42. Interurb. telefon 2—04.

Grosberger Dávid Sombor
Kraljevica Gjorgja ulica 7.
(vis-a-vis a szerb nagytemplomnak.)

Ezennel értesitem igen t. üzletbarátaimat, kogy a Braća Grossberger suboticai cégből kiléptem és **Somborban rőfösáru-nagykereskedést** nyitottam.

Állandó raktárt tartok, nagy választékban mindenfajta

férfi szövet, losting-, Strich-crepe-, doubl télikabátszövetekben.

Mindenféle **ruhaszövet, saját manipuláció.** Továbbá **kurrensáruk** és **nadrágzeug.** Minden szorta Cochez-selyem, Peluchet és Ternókendők. Nagy és kis **átvetők, rasccel** és berlinerkendők.

Saját érdekében kérem, sziveskedjék dusan felszerelt raktáramat megtekinteni és győződjék meg versenyen felüli áraimról. 5815

Tisztelettel
Grossberger Dávid.

BUDAPEST
legelsőrendü, modern családi szállodája az
ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA
VI. Podmaniczky ucca 8 szám.
Modern berendezés, központi fütés, meleg vizszolgáltatás, lift stb. 8835

ECETTELEPEM
áthelyezése folytán értesitem a t. vevőimet, hogy ECET SZÜKSÉGLETÜKET csak az alant jegyzett helyen szerezhetik be
Kemény D. Dezső ecetgyára
Vojnovičeva ulica 5. (Pesiköz)

PAPRIKA 5603
garantált édesnemes, mig a készlet tart, bármilyen mennyiségben
kg.-ként 65 dinárért
utánvéttel küld — csak kereskedőknek
FUCHS I DRUG SUBOTICA
Vojnovićeva ulica 6.

LEVELEZÉS

Szerb-horvát nyelvet teljesen biró intelligens hölgy ismeretségét keresem, kinek társaságában szabad délutánjaimat nyelvgyakorlás céljából eltölthetném. Leveleket »Uriember« jeligére alatt a »Publik« hirdetőirodába kérek. Subotica, Husplac.

FOGLALKOZÁS

Stelle sucht: Allein stehender, deutsch, serbo-kroatischer Korrespondent mit ungar. Sprachenkenntnis, Buchhaltung. — Maschinschreiber. 25 jähr. in und Aussen. Praxis darunter 19 in Wien, kundiger erprüfter Organisator. Eintritt nach Wunsch, Vorliebe Fabrikskolonie. Gefl. Zuschriften unter „Zust. Jugoslave" an die Redaktion des Blattes. 5935

Gazdasszonynak ajánlkozik egy teljesen független müveltebb özvegyasszony lehetöleg magános urhoz. Vidékre is elmegy. Malusev-iroda.

Eladó ház Obilićevon (Banat)
Fő-utcán, egy fűszer- és rövidáru-üzlethelyiséggel, 4 szobával, konyha, istálló, artézi kut, nagy udvarral, nagy konyhakert gyümölcsössel **300.000 koronáért**, vételárt nem kell az egészet kifizetni, vagy egyenesen házat kicserélném Suboticán házzal. — Suboticán 100.000 koronáért eladó egy konyhaveteményes kert gyümölcsössel, közel a huszárkaszárnyához, házépitésre alkalmas utcai fronttal. Suboticán főhelyen előkelő restauráció átadó. Tudakozódni **Béni Béla Subotica** Nemzeti Szálló d.u. 2-6 óráig.

Tanulóleányok kézimunkára felvétetnek Strommer Arturnénál, Pašićeva ul. 6. 5917

Magánosan álló özvegy izraelita nő, aki varráshoz és kézimunkához ért, perfekt föz, állást keres mint gazdasszony vagy anya nélküli gyermek mellé. Megkeresések „Megbizható" jeligére a kiadóhivatalhoz. 5926

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Zrinjski trg. 11. szám alatt
lakatos-műhelyt
nyitottam.
Minden szakmabeli munkát olcsón és pontosan készitek. Legmodernebb kasszákat nyitok és javitok, valamint mindenféle gép- és motorjavitást vállalok és hegesztek. Szives pártfogást kér
Wachtler Mihály
Subotica, Zrinjski trg.

Csinos belterületi lakást ad azonnal magános ur takaritásért gyermektelen, feltétlen jobb, megbizható, rendszerető házaspárnak. Bővebbet csak 11 órakor Senoe ulica (Ben u.) 17. 5939

Naponta kétórai mellékfoglalkozást keres szerb, horvát, németül levelező könyvelő magyar nyelvismerettel. Megkeresések „Itt alkalmazott" jeligére a kiadóba. 5936

Gazdasszony-szakácsné, aki nyolc évig egy családnál önállóan vezette a háztartást, kitünően föz, 13 éves fia tanitása végett városban keres alkalmazást szerény dijazás mellett. Beléphet szeptember elsején. Megkeresés „Postahivatal Djakovo". 5938

Egy szerbül tudó kiszolgáló kisasszony azonnalra felvétetik a Nagytőzsdében. 5931

Szoptatósdada azonnali belépésre ajánlkozik. — Cim megtudható Bory, Bačka Gradište. 5930

Malomberendezési tárgyak, hengerszékek, hegyező és hámozógépek, kőjáratok, sziták stb.
Benzin és szivógázmotorok ujak és használtak. — *Petráss László* Vel.-Bečkerek Ristića 2218. — 5845

Gyakornok felvétetik Pintér gyógytárában Subotica, nagytemplom mellett. 5774

Danas je nadjen u Subotici jedan cviker. Ko ga je izgubio neka se prijavi u ovdašnjem policijskom kapetanskom zvanju II. sprat soba broj 114. 5923

Tankönyvek
Ciril, Horvát, Német, Magyar nyelven engedélyezett S. H. S. iskolák részére. Iskola irkák viszont eladóknak nagy engedmény. Árjegyzéket ingyen küld.
Lipsitz és Lampel
Subotica Telefon: 604.

Okleveles, szerb, magyar német, cseh nyelven beszélő gazdász, állást keres. Ajánlatokat továbbit: Bega-vállalat, Veliki-Bečkerek. 5851

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési dij felét fizetik. Előfizetési dij havonkint 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Egy perfekt fogtechnikussegéd azonnali belépésre kerestetik. Pászthy Dentist, Novisad, Duna-u. 11. 5805

Mészáros. tőkelegény, állást keres, esetleg üzletvezetőnek is elmegy. Cim: Solti István Čoka (Bánát). 5909

Szakképzett molnárt azonnali belépésre keresek, nőtlen előnyben. Zádory-malom Stara-Moravica. 5906

ÉPITŐMÉSZ
elsőrendű, fával égetett
BEREMENDI
kőből, saját égetésü hófehér meszet és
BEOCSINI
portlandcementet vagontételekben, kisebb menynyiségnél az épitéshez szállitva, a legolcsóbban ajánl
SIPOS SÁNDOR
mésztermelő Subotica, I. Sokolska ulica 2-6. Telefon 868.

Mérlegképes könyvelő alkalmazást keres. Megkereséseket »Perfekt 29« alatt a kiadóhivatal továbbit. 5886

Egy jól képzett detailista segéd és egy kifutófiu azonnalra felvétetik. Steinfeld füszeres, Wilsonova ul. 8. 5912

MALMOKNAK
LISZT-
ZSÁKJEGYET
ELŐNYÖSEN SZÁLLIT
BERKOVITS
KULA — BAČKA

Idősebb lakatossegéd felvétetik Bory Béla gépműhelyében I., Stosova 7. 5903

Egy iskolázott műtőnővért keres azonnali belépésre Dr. Hubsch Sándor, sebész, Kovin (Banat) 5856

Malommunkásokat felvesz Gled-malom, Subotica. 4864

Egy horvátul beszélő, kereskedelmit végzett irodistanő, aki pénztár kezelést is vállal, felvétetik. Cim Publik. 5838

Kisasszonyt négy középiskolával irodai munkára keresek. Beck Jenő kötszövő, gőzfürdő mellett. 5853

Megbizható ügyes fiatalember, aki hosszabb ideig főrangu családnál mint szobainas szolgált s kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, hasonló foglalkozást, vagy bankszolgai állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 5830

2 nehéz
mura-kanca
6—7 éves, csikóval és
1 HÁTASLÓ
barna kanca, 163 cm. magas, 12 éves, pompás külsejü, nagyon jól belovagolva, eladók.
I. M. WEIFERT
sörgyár, Pančevo.

Kasszirnőket, pincérleányokat keres Eberhardt-iroda, Agina ul. 2., Subotica. 5845

Idősebb asszonyt szakácsnőnek keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 5843

VÉTEL-ELADÁS

Páncél pénzszekrény, 3-as számu, igen keveset használt, eladó Ratarska Bankánál, Mol (Bačka). 5928

Eladó famegmunkálógépek Egy szallagfürész, egy abrichter, egy vastagsággyalu és furóállvány. A gépek megtekinthetők Székely Bertalan malomtulajdonosnál Adán. 5924

Jókarban levő
olajos
fahordókat
a legmagasabb áron vásárol a
Bácsmegyei Mezőgazdák Szövetkezete Sombor. 5606

780 dináros remek férfiöltönyök, 170 dináros divatnadrágok kerülnek eladásra augusztus 20-ig Eisler Izsónál a Barátok-temploma során. 3938

Ház, a város külső részén 5 kapa jól termő szőlővel, terméssel együtt jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 5894

HULLADÉKÉRT PÉNZT. Legmagasabb napi árban veszünk vörös, sárgaréz, ólom, horganyt, öntött vashulladékot Megyanszky és Társa vaskereskedők Subotica (a városház átellenében. Telefon 360. 6028

Háztartási jégszekrény vadonat uj, olcsón eladó. Megtekinthető Fillinger vendéglősnél, Zrinjski trg (gyümölcspiac). 5873

Birtok eladó. Mateijits Vasza eladja Padeji határban levő 106 hold földet élő és holt felszereléssel. 5867

Ne fájjon a fejе!
hogy mit főzzön
ebédre
Megmondja azt
SÁGI
fűszer- és csemege kereskedése.
Subotica, Huspiac.

Szivógázmotor 60—70 HP vadonatuj Langen és Wolf-féle, Deutzi gyártmány, azonnal szállitható. Petráss László Vel.-Becskerek, Brig-Ristica 2218.

Rövidáru-üzlet a főtéren azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 5813

Eladó ház két szobával, zárt folyosóval, azonnal átvehető. Cim: III., Perčićeva-ulica 4. Margit-malom közelében. 5663

DIAMALT
Pékek figyelem! „DIAMALT" a Hauser & Szonotka gyárból Wien-Stadlau, békebeli minőségben, kapható kizárólag a vezérképviseletnél Jugoslavia számára
Eduard Dužanec, Zagreb
Lerakat Strosmajerova ul. 10. Ovakodjunk poralaku vagy folyékony utánzásoktól.

ZÁLOGINTÉZET
értéktárgyakra kölcsönt ad. Egyenruhák szállitása, köpenyszövet, ékszerek, női-kalapok, cipők, ruhák eladók. Bogovićeva-(Kinizsi) ulica 12. 686

Törmelék nickelt, rezet, aluminiumot és rétegfémet legmagasabb áron vesz Martinovics D. D., Kula.

NEMESITETT
VETŐMAGBUZA
Székács-féle és bonfermier kisebb és nagyobb tételekben 5498
ELADÓ
Čókai Vetőmagnemesitő R. T. Čóka, Bánát.

Jobb házból való intelligens leány elárusitónőnek felvétetik »Parfüméria Mignon«, Agina ul. 6. 5892

Veszek
használt, jókarban levő
szélmotort
Dr. SCHORSCH FERENC
V. Kikinda. 5383

Eladó ház Sentán, a város legszebb helyén, öt szobával, két magtárral és egy üzlethelyiséggel. Kereskedőnek megélhetést nyujt. Értekezni lehet dr. Horvát Ferenc ügyvédi irodájában Sentán. 5916

Pénzszekrény 3-as számu eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5918

KÜLÖNFÉLE

Tyukszembalzsam a leggyökeresebben kiirt mindenféle börkeményedést és tyukszemet. Kapható Illés-gyógyszertárban, főpostával szemben. 2417

Jegygyürük
és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók
ÁDÁM
ékszerésznél Subotica
Rudics ucca 6.
Tört aranyért a legtöbbet fizetek.

Príma retortafaszenet ajánl a teslici Iparművek egyedüli képviselője. — Ludwig Hubert Novisad, Želiezníčka ul. 19. 5879

Kendermag kapható »Agrária« terményiroda, Subotica, Petrogradska ulica 7. Telefon 120. 4831

Hegedül? Jegyezze fel cégünket! Bármilyen zeneművet gyorsan és pontosan megkap tőlünk. Moravetz zeneműkereskedés, Timisoara, Románia — Jegyzék ingyen. 1733

Jól berendezett butorozott szobát keresek a beltér közelében. — Ajánlatokat »Ügyvédjelölt« jeligére a kiadóba kérek. 5822

KOCSIS FELVÉTETIK AZONNALRA BERGER JAKAB VILLANYMALMÁBAN SUBOTICÁN

Kérvények megirását bármily ügyben szerbül és forditásokat szerbre elvállal Malusev-iroda.

Üzletihelyiség a főtér mellett mellékhelyiséggel kiadó Cim a kiadóban. 6914

Elveszett Beszics Marko „Beszics Markóné" névre szóló fényképesigazolvány Megtaláló adja le a kiadóban. 5922

Uradalmi tej kapható literenként reggel 7—8 között Jelačićeva ul. 4. 5925

Találtatott egy ezüst rózsafüzér. Tulajdonosa átveheti a kiadóban. —

Butorozott szobák bérbe kerestetnek a város bármely részén 200 dinártól feljebb. Akinek van, saját érdekében jelentse be a Malusev-irodában. 5940

Szeplőt, májfoltot három nap alatt eltávolit a Pintér-féle Fifi-krém és kölniviz használata. Kapható kizárólag a *Pintér-gyógytárban*, nagytemplom mellett. 2896

Szalicilsav, eredeti Heyden-gyártmány, **befőzéshez** kapható **nagyban** és kicsinyben. Herci (Wachsmann-drogéria) Subotica, Alexandrova-ulica. Hotel Beograddal szemben. 4440

Golyóscsapágyjavitás! Fellegi József Novisad, Laze Kostića-ulica 28. 4910

Kóstolja meg az *Apatini Sörgyár* SÖREIT, amelyek a *Novisadi Kiállitás* ideje alatt a *WINKLE-féle Sörcsarnokban* *Novisadon kerülnek kimérésre* 5676

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC - Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. körforgógépén Suboticán.